రేణుకా మాహాత్మ్యం

శ్రీ

రేణుకాతంత్రమ్.

ఇత్యాది

శ్రీ సచ్చిదానంద శంకరభారతీ
జగద్గురు స్వాములవారిచే
ప్రకటింపఁబడినది.

(మొదటికూర్పు 100 ప్రతులు)

శ్రీమనోరమా ముద్రాక్షరశాల
రాజమహేంద్రవరము.

1917

శ్రీపరశివాభ్యాం నమః

శ్రీ

శ్రీరాజరాజేశ్వరీపీఠ
జగద్గురుపరంపరా
మఠామ్నాయం
మఠామ్నాయచంద్రికా
మాధవీయం
రేణుకాతంత్రాతంర్గత
ఎకత్రింశోధ్యాయః
ద్వాత్రింశోధ్యాయః
త్రయస్త్రింశోధ్యాయః
శంకరవిజయవిలాసం-అ॥ ౨౮
ఎతైర్గ్రంథైః భారతీసంప్రదా
యభారతీపీఠమహిమా
నువర్ణనం సమ్యక్ జ్ఞాతవ్యం.

శ్రీమదభినవవిరూపాక్ష జగద్గురుసంస్థానాధీశ్వర సచ్చిదానందశంకరభారతీజగద్గురుస్వాములవారిచే భారతీమఠ సంరక్షణకొరకున్ను భారత్యాదియతులసంరక్షణకొరకున్ను పైగ్రంథములు ముద్రింపించి ప్రకటింపబడెను. దశవిధసన్యాససంప్రదాయస్థులకు ఆహ్నికాదులు వేరువేరుగా నున్నవి. అవిన్ని మరికొన్ని సన్యాసధర్మములున్ను ప్రచురించబడును. 1—10—17.

రేణుకాతంత్రం.

జగద్గురుపరంపరా.

సదాశివసమారంభాం శంకరాచార్యమధ్యమాం।
అస్మదాచార్యపర్యంతాం వందే గురుపరంపరాం ॥౧॥
భక్తానాం బ్రహ్మతత్వం ప్రకటయితు మిమం లోక మేవావతీర్ణం। సర్వజ్ఞం సర్వవిద్యాస్వపరపరశివం తప్త జాంబూనదాభం। దండం మృత్కుండికాం పాణిక్సవిధ భువి కరే జ్ఞానముద్రాం దధానం। గాత్రే రుద్రాక్ష హారాన్ భసిత మపి గురుం శంకరాచార్యమీళే ॥౨॥
వేదే బ్రహ్మసము స్తదంగనిచయే గర్వోపమ స్తత్కథా తాత్పర్యార్థవివేచనే గురుసము స్తత్కర్మ సంకీర్తనే ఆసీ జ్జైమిని రేవ సూత్రనిచయ స్వార్థోపసంవర్ణనే వ్యాసేనైవ సమస్స శంకరగురు ర్జేజీయతాం మానసే ॥౩॥ అద్వైతార్ణవపూర్ణచంద్ర మభిదాపద్మాటవీభాస్కరం। విద్వత్కోటిసమర్చితాంఘ్రియుగళం ప్రద్వేషికక్షానలం। వ్యాఖ్యాద్యాభేద్యసమ స్తవేదపఠనం ప్రోద్యద్వివేకాలయం। స్విద్యద్వాగమృతం పరాత్పర

గురుం శ్రీశంకరం తం భజే ॥౪॥ సచ్చిదానందరూ
శంకరాయ మహాత్మనే । కైవల్యకలనాకల్పతర
నమః ॥౫॥ వక్తార మాసాద్య యమేవ న
స్వతీ స్వార్థసమన్వి తాసీత్ । నిరస్తదుస్తర్క-కల
నమామి తం శంకర మర్చితాంఘ్రిం ॥౬॥ శ్రుతిస్మృ
పురాణానా మాలయం కరుణాలయం । నమామి భగవ
త్పాదశంకరం లోకశంకరం ॥౭॥ వేదవేదాంగతత్త్వజ్ఞం
భారతీగురుశేఖరం । సకలాగమతత్త్వజ్ఞం నృసింహాభారతీ
గురుం ॥౮॥ భజేహం మనసా వాచా ఆచార్యం మమ
దేశికం । బాలాదిపాదుకాయాశ్చ పాదుకాయాశ్చ సూ
త్రికే ॥౯॥ అపరాధసహస్రాణి క్రియం తేహర్నిశం
మయా । దాసోహ మితి మాం మత్వా క్షమస్వ గురు
పుంగవ ॥౧౦॥ ఉమాసహాయ మిత్యాదిశృత్యా సాకార
కల్పనా । అవికార మజం శుద్ధ నిర్గుణం య న్నిరంజ
నం ॥౧౧॥ మూలప్రకృత్యా మేవాసౌ ప్రతిబింబ స్స
దాశివః । శుద్ధమాయాబింబి తోసౌ చాంతర్యామీ తి
చేశ్వరః ॥౧౨॥ మహాదేవో మహావిష్ణుః పంచమ
శ్చతురాననః । వశిష్ఠ శ్శక్తియోగీంద్రః పరాశరమహా
మునిః ॥౧౩॥ వ్యాస శ్శుకో గౌడపాదో గోవిందో భగ
వాన్ గురుః । గురు శ్రీశంకరాచార్య షణ్మతస్థాపన

ప్రభుః ॥౧౪॥ శ్రీమత్కైలాసవాసీ మధుమథనసుహృ
ద్బ్రహ్మణా బ్రహ్మవిద్భిః । సద్భి స్సంప్రార్థిత స్సన్కలి
యుగసుముఖ శ్శంకరః ప్రాదురాసీత్ । అద్వైతం నామ
తత్వం దిశిదిశి విజయీ భావి సంస్థాప్య శుద్ధం । శ్రీమ
ద్రాజాధిరాజో భువి సకలపరివ్రాజకాచార్యధుర్యః॥౧౫॥
నిధ్యష్టవసువహ్న్యబ్దే సమతీతే కలౌ యుగే। శంకరాచార్య
రూపేణ చావతీర్ణ స్సదాశివః ॥౧౬॥ నేత్రాబ్ధిశైలసం
ఖ్యాక శకే శార్వరివత్సరే। మాఘే కృష్ణచతుర్దశ్యాం
శంకర శ్శివ మన్వగాత్ ॥౧౭॥ వేదాష్టశైలసంఖ్యాక
చిత్రభానువత్సరే। కార్తికే శుక్లపౌర్ణమ్యాం సిద్ధి
మాయా త్సురేశ్వరః ॥౧౮॥ నేత్రాగ్నివసుసంఖ్యాక
ప్రజోత్పత్తివత్సరే । మాఘే తు శుక్లద్వాదశ్యాం
శివం బోధఘనో యయౌ॥౧౯॥ భూమ్యష్టవసుసంఖ్యాక
శకే శిద్ధాద్రివత్సరే। ఆశ్వైజే శుక్లసప్తమ్యాం శివం
జ్ఞానఘనో యయౌ ॥౨౦॥ బాణాక్షి నిధిసంఖ్యాక శోభ
కృద్వత్సరే శుభే। మాఘే తు శుక్లపౌర్ణమ్యాం జ్ఞానో
త్తమశివో యయౌ ॥౨౧॥ వసుశైలాంకసంఖ్యాక
శుభే దుర్ముఖవత్సరే। కార్తికే తు త్రయోదశ్యాం
నృసింహాఖ్య శివ మన్వగాత్ ॥౨౨॥ బాహ్వాక్షిసూన్య
చంద్రాఖ్యే శకే విక్రమవత్సరే। ఆశ్వైజే శుక్లపౌ

మ్యాం ఈశ్వరో ఈశ్వరం యయౌ ॥౨౩॥ గుణర్తుసూ న్యచంద్రాఖ్యే శకే దుర్ముఖవత్సరే। మాసి భాద్రపదే శుక్లచతుర్దశ్యాం శివం యయౌ ॥౨౪॥ యోగీ నృ సింహనామా + మాసౌ సర్వలోకసుపూజితః। బాణసూన్యం దుచంద్రాఖ్యే శోభకృద్వత్సరే శుభే॥౨౫॥ పుష్యే తు శుక్లపంచమ్యాం విద్యాతీర్థో శివం యయౌ। వసు బాణైకచంద్రాఖ్యే శకే దుర్ముఖవత్సరే॥౨౬॥ చైత్రేతు శుక్లపౌర్ణమ్యాం భారతీకృష్ణతీర్థకః। తపోనిధి స్త్వప స్తేపే యతి రీశ్వర మన్వగాత్ ॥౨౭॥ ఋషిరామాగ్ని వేదాబ్దె సంప్రాప్తే చ కలౌ యుగే। శ్రీవిద్యారణ్యరూ పేణ చావతీర్ణో మహేశ్వరః ॥౨౮॥ వేదాష్ట నేత్రచం ద్రాఖ్యే శుభకృద్వత్సరే శుభే। వైశాఖే శుక్లపక్షే తు తృతీయాయాం శివం యయౌ॥౨౯॥ భాష్యకారకనా మాసౌ విద్యారణ్యోయతీశ్వరః। అస్య శిష్యో జ్యేష్ఠ ఏవ శృంగగిర్యాం వశేద్యతిః ॥౩౦॥ చంద్రశేఖరనామాఖ్యో గుర్వాజ్ఞాప్రభవేన వై । ద్వితీయశిష్యో పంపాయాం గురుణా స్థాపితప్రభుః ॥౩౧॥ సూన్యసూన్యాగ్నిచంద్రా ఖ్యే కాళయుక్తిసువత్సరే। జ్యేష్టే తు శుక్లపౌర్ణమ్యాం నృసింహాఖ్యో శివ మన్వగాత్ ॥౩౨॥ వేదేందు గుణ భూయుక్తే శకేంగిరస వత్సరే। ఫాల్గుణే శుక్ల షష్ఠ్యాం

సురేంద్రో ముక్తి మావిశత్ ॥౩౩॥ నేత్రాగ్నిగుణభూయుక్తే శకే వికృతివత్సరే। మాధవే కృష్ణపక్షే తు దశమ్యాం శంకరో భవత్ ॥౩౪॥ నేత్రాబ్ధిగుణభూయుక్తే శకే శార్వరివత్సరే। మాఘే తు శుక్లపంచమ్యాం ముక్తో నృసింహ్మభారతీః ॥౩౫॥ ఇషుబాణత్రిభూయుక్తే ప్రమాదీచ్యబ్దకే శుభె। ఆషాఢే శుక్లపక్షే తు ద్వాదశ్యాం తు సమాధినా ॥౩౬॥ సచ్చిదానందనామాసౌ సచ్చిదానంద మావిశత్। నూన్యాశ్వగుణభూయుక్తే శకే విభవవత్సరే ॥౩౭॥ నభోమాసే పౌర్ణమాస్యాం శంకరశ్శంకరం యయౌ। ఖేనిధి గుణభూయుక్తే సర్వధారిసువత్సరే ॥౩౮॥ శ్రావణ్యాం కృష్ణపంచమ్యాం విద్యారణ్యోన్వగాధ్వరం। వస్వంకగుణభూయుక్తే హేవిళంబ్యబ్దకే శకే ॥౩౯॥ త్రయోదశ్యాం చైత్రశుద్ధే ముక్తో నృశింహ్మభారతీః। భూనేత్రాబ్దేందుసంయుక్తే శకే సిద్ధార్థివత్సరే ॥౪౦॥ పాల్గుణే శుక్లపంచమ్యాం ముక్త స్సచ్చిత్సమాధినః। సచ్చిదానందనామాసౌ సర్వలోకనమస్కృతః ॥౪౧॥ ఋతువహ్న్యబ్ధిభూయుక్తే శకే సద్భావవత్సరే। మాఘమాసే కృష్ణపక్షే త్రయోదశ్యాం శుభె దినె ॥౪౨॥ విద్యారణ్యయతీం ద్రోసౌ శంకరం సముపావిశత్। ఋతుబాణాబ్ధిభూయుక్తె వత్సరె

యసంజ్ఞకే ॥౪౩॥ భాద్రే శుక్లతృతీయాయాం శంకర
శ్శంకరం యయౌ । అబ్ధ్యృతువేదచంద్రాఖ్యే శుభకృద్వ
త్సరే శుభే ॥౪౪॥ ఆషాఢే శుక్లద్వాదశ్యాం సచ్చిదా
నందసిద్ధిభాక్ । అబ్ధ్యద్రి వేదభూయుక్తే పరీధావిసంవ
త్సరే ॥౪౫॥ జ్యేష్ఠమాసే కృష్ణపక్షే నవమ్యాం పుణ్య
యుగ్దినే । శంకరం సముపాగచ్ఛ చ్ఛ్రీసదానందభార
తీః ॥౪౬॥ గజనాగాబ్ధి భూయుక్తే వత్సరే క్షయసం
జ్ఞకే । మాధవే మాసి సప్తమ్యాం ముక్త శ్శంకరభార
తీః ॥౪౭॥ గుణనిధ్యబ్ధి భూయుక్తే ప్రజోత్పత్తికవత్సరే ।
జ్యేష్ఠే కృష్ణదశమ్యాం వై శివం జజ్ఞే సమాధినా ॥౪౮॥
నృసింహ్మభారతీనామ ప్రఖ్యాతో మఠకారకః । శర
జ్యేష్ఠేందునా యుక్తే స్వభానువత్సరే శుభే ॥౪౯॥
సహా శుక్లప్రతిపది విద్యారణ్య సుభారతీః । గుణభూసుర
చంద్రాఖ్యే శకే తు ఖరవత్సరే ॥౫౦॥ మాసి భాద్రపదే
శుక్లపౌర్ణమ్యాం శివ మన్వగాత్ । విద్యాపూర్వనృసిం
హ్మాఖ్యో భారతి స్స్వసమాధినా ॥౫౧॥ గుణనేత్రేషు
భూయుక్తే ప్లవసంవత్సరే శుభే । కార్తికే కృష్ణపంచ
మ్యాం సదానందాఖ్యభారతీః ॥౫౨॥ ఈశ్వరో భూ
త్సదా ధ్యాయన్ ముక్తిం సముపజజ్ఞిరే । నాగేషుశర
భూయుక్తే ధాతసంవత్సరే శుభే ॥౫౩॥ ఆషాఢే కృష్ణ

పక్షస్య దశమ్యాం శంకరో యయౌ। బిందు్వంక శరభూ-
యు క్తే శకే కీలకవత్సరే ॥౫౪॥ శ్రావణే కృష్ణషష్ఠ్యాం
తు ము క్తి మాప యతీశ్వరః। విద్యాభినవపూర్వాఖ్య
శ్శంకర స్స తు భారతీః ॥౫౫॥ బిందునేత్ర ర్తుభూయు క్తే
బహుధాన్యాబ్దకే శుభే। ఆషాఢే కృష్ణపక్షే చ ఏకాద
శ్యాం శివం యయౌ ॥౫౬॥ ఉద్దండపూర్వో నృశింహా
భారతి స్సుసమాధినా। అబ్ధినేత్ర ర్తుభూయు క్తే చిత్ర
భానుసువత్సరే ॥౫౭॥ మాసి భాద్రపదే శుక్లస ప్తమ్యాం
శివ మన్వగాత్। విద్యాశంకరనామాఖ్యభారతీ గురుస
త్తమః ॥౫౮॥ వేద ర్తురిపుచంద్రాఖ్యే శకే దుందుభివ
త్సరే। మాసి భాద్రపదే శుక్లపౌర్ణమ్యాం శివ మన్వ
గాత్ ॥౫౯॥ నృశింహాభారతీ సాక్షా చ్ఛి వ్రూపా మితి
సంస్మరన్। అస్య శిష్యో జ్యేష్ఠ ఏవ పుష్పగిర్యాం మఠా
ధిపః ॥౬౦॥ శాస్త్రాభ్రవసువేదాబ్దే సమతీతే కలా
యుగే। విద్యాశంకరయోగీంద్ర శ్చావతీర్ణో మహే
శ్వరః ॥౬౧॥ ఇషుచక్ర ర్తుభూయు క్తే శకే ఒక్రోతివ
త్సరే। శ్రావణ్యాం కృష్ణపక్షే తు చతుర్థ్యాం శివ
మన్వగాత్ ॥౬౨॥ విద్యారణ్యయతీంద్రోసౌ ధ్యాత్వా
దివ్యసమాధినా, గుణాద్రిఋతుచంద్రాఖ్యే ప్రజోత్ప త్తి
సువత్సరే ॥౬౩॥ మాసి భాద్రపదే శుక్లపంచమ్యాం

శివ మన్వగాత్ । ఉద్దండశంకరాఖ్య శ్చ భారతీగురు సత్తమః ॥౬౪॥ వస్వగ్నిఋతుచంద్రాఖ్యే శకే ధాతసు వత్సరే । ఆశ్వీజకృష్ణచాష్టమ్యాం నారసింహాహ్వో శివం యయౌ ॥౬౫॥ అద్రినాగర్తుభూయుక్తే శకే పార్థివ వత్సరే । మాసి భాద్రపదే కృష్ణదశమ్యాం శివ మన్వగాత్ ॥౬౬॥ పూర్వాభినవసంజ్ఞో వై శంకర స్సను భారతిః । తస్య జ్యేష్టశిష్యవర్యః శ్రీమదుద్దండభారతిః ॥౬౭॥ గుర్వనుజ్ఞానుసారేణ ప్రాగ్దేశే పీఠ మాశ్రిబత్ । ఆంధ్రదేశే తు విఖ్యాతిః వేదవేదాంగపారగః ॥౬౮॥ సకలాగమతత్వజ్ఞో నిగ్రహానుగ్రహక్షమః । పీఠం నిర్మాయ యత్నేన గ్రామే కాకరపర్తికే ॥౬౯॥ వసుబాణాష్టవేదాబ్దె సమతీతే కలౌ యుగే । ఆవిర్భూతో మహాదేవో శ్రీమదుద్దండభారతిః ॥౭౦॥ అష్టాంకఋతుచంద్రాఖ్యశకే దుర్ముఖవత్సరే, మాఘే శితపక్షే తు భూతతిథ్యాం శివం యయౌ ॥౭౧॥ వేదాక్షిఋషిచంద్రాఖ్యే శకే దుందుభివత్సరే మాసి శ్రావణికే శుక్లే ఏకాదశ్యాం శివం యయౌ ॥౭౨॥ పూర్వం చాభినవోద్దండబోధానంద స్తతః పరం। శంకరాఖ్యో మహాదేవః శివం ప్రాప జగద్గురుః ॥23॥ ఋతువేదాద్రిచంద్రాఖ్యశకే తారణవత్సరే । జ్యేష్ఠమా

అసితే పక్షే ద్వాదశ్యాం పీఠ ముత్సృజత్ ॥౭౪॥ పూర్వం
చాభినవోద్దండనృసింహాఖ్యో జగద్గురుః । అభ్రశా
స్త్రాద్రిచంద్రాఖ్యే శకే తు శుభకృత్సమే ॥౭౫॥ వైశా
ఖశుక్లపౌర్ణమాస్యాం సదాశివ మవాప సః । శ్రీమన్నారా
యణానందశంకరో లోకశంకరః ॥౭౬॥ సూన్యాష్టఋషి
చంద్రాఖ్యశకే పింగళవత్సరే । కార్తికే శుక్లపక్షే తు
ద్వాదశ్యాం శివ మన్వగాత్ ॥౭౭॥ ఆదౌ శ్రీసచ్చిదా
నందనృసింహాఖ్యస్తతఃపరం । బాణాష్టఋషిచంద్రాఖ్య
శకే రౌద్రిసువత్సరే ॥౭౮॥ మాసి చాశ్వయుజే కృష్ణే
దశమ్యాం శివ మన్వగాత్ । సదానంద శ్శంకరాఖ్యో
భారతీసంప్రదాయవాన్ ॥౭౯॥ చంద్రాక్షివసుచంద్రా
ఖ్యశకే దుందుభివత్సరే । మాఘాసితచతుర్దశ్యా ము
త్తరాదిశ మాయయౌ ॥౮౦॥ పూర్వం చిదానందపదం
నృసింహాభారతీపరం । వేదవేదాంగతత్త్వజ్ఞో భారతీసంప్ర
దాయకః ॥౮౧॥ నానాశాస్త్రార్థతత్త్వజ్ఞో బోధరూపో
జగద్గురుః । సూన్యాంబర స్వాన్యబాణే నమతీతే కలౌ
యుగే ॥౮౨॥ రాజరాజేశ్వరోపాస్యః రాజరాజేశ్వరీ
సహ । అష్టాస్యగండభేరుండజ్వాలానృసింహోపాసకః ॥౮౩
సచ్చిదానందపూర్వాఖ్య శ్శ్రీమచ్ఛంకరభారతీః । రాజ
రాజేశ్వరీపీఠనిర్మాణవిధవో భవత్ ॥౮౪॥ నిత్య మేవం

పఠేద్య స్తు సాధూ ద్గురుపరంపరాం । సర్వా న్కామా
నవా ప్యేహ చాంతే మోక్ష మవాప్నుయాత్ ॥౨౫॥
జపపూజాదికాలేషు మధ్యే చాద్యంతయో స్తథా ।
పఠనా న్మంత్రసిద్ధి శ్చ వరదో భవతి ధృవం ॥౨౬॥

శంకరాచార్యచరిత్రాసంగ్రహం.

సదాశివసమారంభాం శంకరాచార్యమధ్యమాం ।
అస్మదాచార్యపర్యంతాం వందే గురుపరంపరాం॥ నిధ్య
ష్టవసువహ్న్యబ్దె సమతీతే కలౌ యుగే । శంకరాచార్య
రూపేణ చావిర్భూతో సదాశివః॥ శృతిస్మృతిపురాణానా
మాలయం కరుణాలయం । నమామి భగవత్పాదశంక
రం లోకశంకరం॥ అష్టమాబ్దె చతుర్వేదిద్వాదశే సర్వ
శాస్త్రవిత్ । షోడశే కృతవాన్భాష్యం ద్వాత్రింశే ముని
రన్వగా దిత్యాది॥

ఇట్లు సదాశివుండు ౩౮౮౯ సంవత్సరములు
కలిలోకాగావిభవసంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ దశమియందు
రవి కుజ గురు శనులు స్వోచ్చయం దుండ శుభవీ
క్షిత శుభలగ్నమందు మాయాశబలితబ్రహ్మ యగు

సదాశివుండు విగతసదాచార సకలదురాచారయుత బ్రా హ్మణోపేత మర్త్యలోకము గాంచి యందు నాది బ్రహ్మదులచే బ్రాహ్మణాదుల సకలవేదోక్త కర్మాచరితులం గావించి పిమ్మట సాధనచతుష్టయోపేతుల శ్రు॥ ఆత్మావారెద్రష్టవ్యో శ్రోతవ్యో మంతవ్యో నిదిధ్యాసితవ్యేత్యాదిప్రమాణంబుల ననుసరించి సదాచారప్రవర్తకు లగుబ్రాహ్మణాదుల స్వస్వరూపజ్ఞులుగాఁ జేయ దలంచి భూలోకమం దవతరించి యుపనిషద్గీతానూత్రిభాష్యాదుల రచించి వాటిని ప్రవర్తింపఁజేయుటకై ఋగ్వేదమునకు బ్రాగ్దేశమందలి శ్రీజగన్నాథక్షేత్రమున నొకమఠంబు నేర్పరచి యందు తమశిష్యులలో పద్మపాదుల నధిష్టాతగా నేర్పరచిరి.

యజుర్వేదమునకు దక్షిణదేశస్థ శ్రీశృంగగిరియందు నొకమఠంబు నేర్పరచి యందు తమశిష్యులలో సురేశ్వరాచార్యుల నధిపతులుగా నిర్ణయించి సకలదేశసదాచారపరిపాలనమఠామ్నాయరీతి చేయునటుల యాజ్ఞనొసంగిరి సామవేదమునకు బశ్చిమదేశస్థద్వారకయం దు నొకమఠంబు గావించి యందు తమశిష్యులలో హస్తామలకాచార్యుల నాధునిగా నొనర్చిరి.

అధర్వణవేదమునకు యుత్తరదేశమందలి బదరికా

శ్రమమందు నొకమఠమును స్థాపించి యందు తమ శిష్యులలో తోటకాచార్యుల నధిపతులుగాఁ గావించిరి.

తదుపరి శిష్యప్రార్థనచే వ్మణ్నత స్థాపనంబు జేసితాము యేర్పరచినమఠములందు విధుల తెలియుటకై మఠామ్నాయ మను నొక గ్రంథరచనజేసి మఠముల యందు భాష్యాదులతో గూడ శిష్యబృందమున కభ్య సింపజేసిరి. 32వ సంవత్సరమందు తాము వచ్చిన కార్యసిద్ధియయిన దని తెలిసికొని యవధూతాశ్రమ సిద్ధులగు దత్తాత్రేయుల దలంచినమాత్రముచే శ్రీశంకర సన్నిధానమునకువచ్చి దండాదుల విడపించినచో ముని వేషధారులై నేటిసరికిన్ని అజ్ఞాతవేషధారులై సర్వత్ర సంచరించుచుండిరి ౹౹ యామఠామ్నాయ మెటులన

మఠామ్నాయము.

చతుర్దిక్షు ప్రసిద్ధాసు ప్రసిద్ధ్యర్థం స్వనామతః।
చతురో థ మఠా న్కృత్వా శిష్యా న్సంస్థాపయే ద్విభుః ॥౧॥ చకార సంజ్ఞా మాచార్య శ్చతుర్ణాం నామభేదతః । క్షేత్రం చ దేవతాంచైవ శక్తిం తీర్థం

పృథక్ పృథక్ ॥౨॥ సంప్రదాయం తథామ్నాయ వేదాంచ బ్రహ్మచారిణాం। ఏవం ప్రకల్పయామాస లోకోప కరణాయ వై ॥3॥ దిగ్భాగే పశ్చిమేక్షేత్రం ద్వారకా శారదామఠః । కీటవాళ స్సంప్రదాయ స్తీర్థాశ్రమ పదే ఉభే ॥౪॥ దేవ స్సిద్ధేశ్వర శ్శక్తి భద్రకాళీ చ విశ్రుతా । స్వరూపబ్రహ్మచార్యాఖ్య ఆచార్యః పద్మ పాదకః ॥౫॥ విఖ్యాతం గోమతీతీర్థం సామవేద శ్చ తద్గతం । జీవాత్మపరమాత్మైక్యబోధో యత్ర భవి ష్యతి ॥౬॥ విఖ్యాతం తన్మహావాక్యం వాక్యం తత్వ మసీతి చ ॥౭॥ ద్వితీయం పూర్వదిగ్భాగే గోవర్ధన । నమఠస్స్మృతః ॥౮॥ భోగవాళ స్సంప్రదాయ స్తత్రా రణ్యవన పదే । తస్మిన్ దేవో జగన్నాథః పురుషోత్తమ సంజ్ఞకః ॥౯॥ ఆచార్యః కథిత స్తత్రనామ్నా లోకేషు విశ్రుతః । ప్రకాశబ్రహ్మచా రీతి హస్తామలకసంజ్ఞి కః ॥౯॥ ఖ్యాతం మహోదధి స్తీర్థం ఋగ్వేద స్సము దాహృతః। మహావాక్యంచ తత్రోక్తం ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ చోచ్యతే ॥౧౦॥ ఉత్తరస్యాం శ్రీమఠం స్యా త్క్షేత్రం బదరికాశ్రమం దేవో నారాయణో నామ శక్తిః పూర్ణ గిరీతిచ ॥౧౧॥ సంప్రదాయో నందవాళ స్తీర్థంచా లకనందినీ । ఆనందబ్రహ్మచారీతి గిరిపర్వతసాగరాః ॥౧౨॥

నామాని తోటకాచార్యో వే దోథర్వణసంజ్ఞకః । మహావాక్యం చ తత్రాయ మాత్మా బ్రహ్మేతి కీర్త్యతే ॥౧౩॥ తురీయో దక్షిణస్యాం + చ శృంగేర్యాం శారదామఠః । మలహానికరం లింగం విభాండక సుపూజితం ॥౧౪ యత్రాస్తి ఋష్యశృంగస్య మహర్షే రాశ్రమో మహాన్ । వరాహో దేవతా తత్ర రామ క్షేత్ర ముదాహృతం ॥౧౫॥ తీర్థంచ తుంగభద్రాఖ్యం శక్తి శ్శ్రీశారదేతి చ । ఆచార్య స్తత్ర చైతన్యబ్రహ్మ చారీతి విశ్రుతః ॥౧౬॥ వార్తికాదిబ్రహ్మవిద్యాకర్తా యో మునిపూజితః । సురేశ్వరాచార్య ఇతి సాక్షా ద్బ్రహ్మ వతారకః ॥౧౭॥ సరస్వతీపురీ చేతి భారత్యానందతీర్థకా।గిర్యాశ్రమముఖానిస్యు స్సర్వనామాని సర్వదా॥౧౮॥ సంప్రదాయో భూరివాళో యజుర్వేద ఉదాహృతః । అహం బ్రహ్మాస్మీతి తత్ర మహావాక్య ముదీరితం ॥౧౯॥ చతుర్ణాం దేవతాశక్తిక్షేత్రనామా న్యనుక్రమాత్ । మహావాక్యాని వేదాం శ్చ సర్వ ముక్తం వ్యవస్థయా ॥౨౦॥ ఇది శ్రీపరమహంసపరివ్రాజకభూపతేః । ఆమ్నాయస్తోత్రపఠన మిహాముత్ర చ సద్గతిం ॥౨౧॥ ప్రాప్యాంతే మోక్ష మాప్నోతి దేహాంతే నాత్ర సంశయః ।సర్వపీఠనుసంస్థానాం చతుర్ణాం వాక్య

సంచయం ॥౨౨॥ గిర్యాశ్రమముఖాదీని సర్వనామా
ని శక్తయః సంప్రదాయాశ్చ సర్వే తే యోగపట్టాది
సంజ్ఞకాః ॥౨౩॥ అధికారో భవేత్తత్ర జగద్గురువినిర్మి
తం । పారంపర్యక్రమేణైవ భారతీసంప్రదాయినాం
॥౨౪॥

మఠామ్నాయచంద్రికే

తత శ్శ్రీశంకరాచార్యో వాద్ధే వాదిగణా న్స్వ
హాన్ । విజిత్య శారదాపీఠ మధిరుహ్య వ్యరోచత
॥౧౨॥ కచభారవహానం పులోమజాయాః కతిచి దహా
న్యపగర్భకం యథా స్యాత్ ॥౧॥ గురుశిరసి తథా సుధా
శనాః స్వస్తరుకుసుమా న్యథ హర్ష తోభ్యవర్షయన్
॥౧౩॥ అథ సన్యాసదశనామాని ॥ మఠామ్నాయే॥
తీర్థాశ్రమ వనారణ్యగిరిపర్వతసాగరాః । సరస్వతీభార
తీచపురీనామాని వైదశ౧౪॥ చతుర్దిక్షు ప్రసిద్ధాసుప్ర
సిద్ధ్యర్థం సునామతః। చతు రోథ మఠాన్కృత్వా శిష్యా
న్సంస్థాపయ న్విభుః ॥౧౫॥ చకార సంజ్ఞా మాచార్య
శ్చతుర్ణాం నామభేదతః । క్షేత్రంచ దేవతాం చైవ

శక్తిం తీర్థం పృథక్పృథక్ ॥౭౬॥ సంప్రదాయ మ
థామ్నాయభేదం చ బ్రహ్మచారిణాం । క్రమాత్సం
స్థాపయ చ్ఛిష్యాం శ్చతుర్ష్వపి మఠేషు చ ॥౭౭॥ ఏ
వం ప్రకల్పయామాస లోకోపకరణాయ వై । చతు
ర్ణాం దేవతాశక్తి క్షేత్రనామా న్యనుక్రమాత్ ॥౭౮॥
మహావాక్యాని వేదాంశాః సర్వ ముక్తం వ్యవస్థయా ।
ఉక్తా శ్రీశంకరాచార్యశిష్యా స్తేనైవ తేజసా ॥౭౯॥
విఖ్యాతా స్త్రిషు లోకేషు ఆచార్యా ఋషిపూజితాః ।
గురుభక్తిసమాయుక్తా గురువందనతత్పరాః ॥౮౦॥ పద్మ
పాదః సురేశ శ్చ హస్తామలకతోటకౌ । శంకరాచార్య
వర్యస్య శిష్యా భాష్యకృతా స్మృతాః ॥౮౧॥ పశ్చిమే
ద్వారకాఖ్యే తు మఠే వై పద్మపాదకః । పూర్వే గో
వర్ధనమఠే హస్తామలకసంజ్ఞికః ॥౮౨॥ ఉత్తరస్యాం
శ్రీమఠే తు నామ్నా తోటక ఏవ చ ॥ దక్షిణస్యాం
చ శృంగేర్యాం సురేశ్వర ఇతి స్మృతః ॥౮౩॥ ఆమ్నా
యచంద్రికాయాం విశేషః । ప్రథమః పశ్చిమామ్నా
యో ద్వారకామఠ ఉచ్యతే । కీటవార స్సంప్రదాయ
స్తత్ర తీర్థాశ్రమౌ శుభౌ ॥౮౪॥ ద్వారకాఖ్యం హి
క్షేత్రం స్యా ద్దేవ స్సిద్ధేశ్వర స్స్మృతః । శక్తి స్తత్ర
భద్రకాళీ హ్యాచార్యో పద్మపాదకః ॥౮౫॥ విఖ్యాతం

గోమతీతీర్థం సామవేదశ్చ తద్గతం । జీవాత్మపరమా
త్మైక్యబోధో యత్ర భవిష్యతి ॥౯౬॥ విఖ్యాతం
తన్మహావాక్యం వాక్యం తత్త్వమసీతి చ । సామవేద
ప్రపాఠీచ తత్రధర్మం సమాచరేత్ ॥౯౭॥ పూర్వా
మ్నాయో ద్వితీయస్తు గోవర్ధనమఠస్మృతః । భోగ
వారః సంప్రదాయో వనారణ్యే పదే స్మృతే ॥౯౮॥
తస్మిన్దేవో జగన్నాథః పురుషోత్తమ సంజ్ఞకః। క్షేత్రంచ
విమలాదేవీ హస్తామలక దేశికః ॥౯౯॥ ఖ్యాతం మహో
దధిస్తీర్థం బ్రహ్మచారీ ప్రకాశకః । మహావాక్యంచ
తత్రోక్తం ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ చోచ్యతే ॥౧౦౦॥
ఋగాహ్వాయ స్తస్య వేద స్తత్ర ధర్మం సమాచరేత్ ।
తృతీయస్తూత్తరామ్నాయో జ్యోతిర్నామ మఠో
భవత్ ॥౧౦౧॥ శ్రీమఠ శ్చేతి వా తస్య నామాంతర
ముదీరితం । ఆనందవారో విజ్ఞేయః సంప్రదాయో
స్య సిద్ధిదః ॥౧౦౨॥ పదాని తస్య గీతాని గిరిపర్వతసా
గరాః । బదర్యాశ్రమకం క్షేత్రం దేవో నారాయణ
స్మృతః ॥౧౦౩॥ పూర్ణాగిరీ చ దేవీ స్యా దాచార్య
స్త్రోటక స్మృతః । తీర్థం చాలకనందాఖ్యం హ్యానందో
బ్రహ్మచార్యభూత్ ॥౧౦౪॥ అయ మాత్మా బ్రహ్మ
చేతి మహావాక్య ముదాహృతం । అథర్వవేదవక్తా చ

తత్ర ధర్మం సమాచరేత్ ॥౧౦౫॥ చతుర్థో- దక్షిణా
మ్నాయః శృంగేర్యాం వర్తతే మఠః । మలహానికరం
లింగం విభాండకసుపూజితం ॥౧౦౬॥ యత్రాస్తి ఋష్య
శృంగస్య మహాక్షే రాశ్రమో మహాన్ । వారాహో
దేవతా తత్ర రామక్షేత్ర ముదాహృతం ॥౧౦౭॥ తీర్థం
చ తుంగభద్రాఖ్యం శక్తిః కామాక్షికా స్మృతా ।
చైతన్యబ్రహ్మచారీతి ఆచార్యో లోకవిశ్రుతః ॥౧౦౮॥
వార్తికాదిబ్రహ్మవిద్యాకర్తా యో మునిపూజితః ।
సురేశ్వరాచార్య ఇతి సాక్షాద్బ్రహ్మావతారకః ॥౧౦౯॥
సరస్వతీ పురీ చేతి భారత్యారణ్యతీర్థకాః । గిర్యాశ్రమ
ముఖాని స్యుః సర్వనామాని సర్వదా ॥౧౧౦॥ సంప్ర
దాయో భూరివారో యజుర్వేద ముదాహృతః । అహం
బ్రహ్మాస్మి తత్రైవ మహావాక్యం సమీరితం ॥౧౧౧॥
పృథ్వీధరాఖ్య ఆచార్య ఇతి వా పరిపఠ్యతే । యజుర్వే
దప్రపాఠశ్చ తత్ర ధర్మం సమాశ్రయేత్ ॥౧౧౨॥
ఆమ్నాయాః కథితా హ్యేతే యతీనాం చ పృథక్ పృథక్ ।
తే సర్వే చతురాచార్యా న యోగేన యథాక్ర
మం ॥౧౧౩॥ ప్రయోక్తవ్యాః స్వధర్మేషు శాసనీయా
స్తతోఽన్యథా । కుర్వంత ఏవ సతతం మటనం ధరణీ
తలే ॥౧౧౪॥ విరుద్ధాచారసంప్రాప్తా వాచార్యాణాం

మమాజ్ఞయా । లోకాన్ సంశీలయంత్వేవ స్వధర్మ
ప్రతిరోధతః॥౧౫॥ సింధుసౌవీరసౌరాష్ట్రమహారాష్ట్రా
స్తథాంతరాః । దేశాః పశ్చిమదిక్స్థా యే ద్వారకామఠ
భాగినః ॥౧౬॥ అంగవంగకళింగాశ్చ మాగధోత్కల
బర్బరాః । గోవర్ధనమఠాధీనా దేశాః ప్రాచీవ్యవ
స్థితాః॥౧౭॥ కురుకాశ్మీరకాంభోజపాంచాలాదివిభా
గతః । జ్యోతిర్మఠవశా దేశా హ్యుదీచీదిగవస్థితాః॥౧౮
ఆంధ్రద్రావిడకర్ణాటకేరళాదిప్రభేదతః । శృంగేర్యధీనా
దేశాస్తే హ్యవాచీ దిగవస్థితాః ॥౧౯॥ కుర్యా
ద్దైషాసు । విజ్ఞేయా । చతుర్మఠవిధాయినీ । తామేతాం
సముపాశ్రిత్య ఆచార్యాః స్థాపితాః క్రమాత్ ॥౨౦॥
స్వస్వరాజ్యప్రతిష్ఠిత్యై సంచారః సువిధీయతాం । మఠే
తు నియతం వాస ఆచార్యస్య న యుజ్యతే ॥౨౧॥
వర్ణాశ్రమసదాచారా అస్మాభిర్యే ప్రసాధితాః । రక్ష
ణీయాస్త ఏవైతే స్వేస్వే భాగే యథావిధి ॥౨౨॥
యతో వినష్టిర్మహతీ ధర్మస్యాత్ర ప్రజాయతే । మాం
ద్యం సంత్యాజ్య మేవాత్ర దాక్ష్యమేవ సమాశ్ర
యేత్ ॥౨౩॥ పరస్పరవిభాగే తు ప్రవేశో న కదా
చన । పరస్పరేణ కర్తవ్య ఆచార్యేణ వ్యవస్థితిః ॥౨౪॥
పరివ్రాడార్యమర్యాదాం మామకీనాం యథావిధి ।

చతుఃపీఠాధిగాం సత్తాం ప్రయుంజ్యాచ్చ పృథక్పృ
థక్ ॥౧౨౫॥ శ్రుతి జిత్తేంద్రియో వేదవేదాంగాది
విశారదః । యోగజ్ఞః సర్వతంత్రాణా మస్మదాస్థాన
మాప్నుయాత్ ॥౧౨౬॥ ఉక్తలక్షణసంపన్నః స్యాచ్చే
న్మత్పీఠభాగ్భవేత్ । అన్యథా రూఢపీఠోపి నిగ్రహా
హా౽ మనీషిణాం ॥౧౨౭॥ నజాతు మఠ ముచ్ఛిద్యా
దధికారి ణ్యుపస్థితే । విఘ్నానా మతిబాహుళ్యా దేష
ధర్మ స్సనాతనః ॥౧౨౮॥ ఏక ఏవాభిషేచ్యః స్యా
దంతే లక్షణసమ్మతః । తత్తత్పీఠ క్రమేణైవ న బహు
ర్వ్యుజ్యతే క్వచిత్ ॥౧౨౯॥ అస్మత్పీఠే సమారూఢః
పరివ్రాడుక్తలక్షణః । అహ మేవేతి విజ్ఞేయో యస్య
దేవ ఇతి శ్రుతేః ॥౧౩౦॥ సుధన్వనః సమౌత్సుక్యనిర్వృ
త్త్యై ధర్మహేతవే । దేవరాజోపచారాశ్చ యథావ
దనుపాలయేత్ ॥౧౩౧॥ కేవలం ధర్మ ముద్దిశ్య విభవో
బాహ్యచేతసాం । విహిత శ్చోపకారాయ పద్మపత్రన
యం వ్రజేత్ ॥౧౩౨॥ సుధన్వాపి మహారాజా
స్తదన్యే చ నరేశ్వరాః । ధర్మపారంపరీమేతాం పాల
యంతు నిరంతరం ॥౧౩౩॥ బ్రహ్మక్షత్రకులే భూత్వా
భారతీపీఠవంచకః । పరార్థాశ్చ్యవతే చాంతే పైశా
చీం యోని మాప్నుయాత్ ॥౧౩౪॥ శారదామఠ

ఆచార్య ఆశ్రమాఖ్యో బహూత్తమః । గోవర్ధనస్య విజ్ఞే
యోఽరణ్యనామా విచక్షణః ॥౧౩౫॥ జ్యోతిర్మఠస్య
నియతం పర్వతాఖ్యో నిగద్యతే । శృంగబేరమఠే నిత్యం
భారతీబహుభావనః ॥౧౩౬॥ నిర్ణయోఽసౌ సువిజ్ఞేయ
శ్చతుఃపీఠాధికారిణాం । నాత్ర వ్యత్యయ ఆదేయః
కదాచిదపి శీలినా ॥౧౩౭॥ మఠా శ్చత్వార ఆచార్యా
శ్చత్వార శ్చ నియామకాః । సంప్రదాయాశ్చ చత్వార
ఎషా ధర్మవ్యవస్థితిః ॥౧౩౮॥ చాతుర్వర్ణ్యం యథాయో
గ్యం వాఙ్మనః కాయకర్మభిః । గురోః పీఠం సమర్చేత
విభాగానుక్రమేణ వై ॥౧౩౯॥ ధరా మాలంబ్య రాజా
నః ప్రజాభ్యః కరభాగినః । కృతాధికారా ఆచార్యా
ధర్మత స్తద్వదేవహి ॥౧౪౦॥ ధర్మో మూలం మనుష్యా
ణాం స చాచార్యావలంబనః । తస్మా దాచార్యసుమణేః
శాసనం సర్వతోఽధికం ॥౧౪౧॥ ఆచార్యాత్ప్రాప్తదండా
స్తు కృత్వా పాపాని మానవాః । నిర్మలాః స్వర్గ మా
యాంతి సంతః సుకృతినో యథా ॥౧౪౨॥ తా నాచా
ర్యోపదేశో దండ శ్చ పాలయతే। తస్మా ద్రాజాచార్యా
వనీం ద్యౌ ఇత్యేవం మను రప్యాహ॥ గౌతమోఽపి విశేష
తః॥ ఽశిష్టశిష్టాచారోఽపి మూలా దేవ ప్రసిధ్యతి ॥౧౪౩॥
తస్మా త్సర్వప్రయత్నేన శాసనం సర్వసంమతం । ఆచా

ర్యస్య విశేషేణ హర్యాదార్యభరభాగినః ॥౧౪౪॥ ధర్మ పద్ధతి రేషా హి జగతః స్థితిహేతవే। సర్వవర్ణాశ్రమాణాం వా యథాశాస్త్రం విధీయతే ॥౧౪౫॥ కృతే విశ్వగురు ర్బ్రహ్మ త్రేతాయా మృషిసత్తమః। ద్వాపరే వ్యాస ఏవ స్యాత్కలా వత్ర భవా మ్యహం ॥౧౪౬॥ మాధవీయే శంకరవిజయే పి। ఇతి ముని రతితుష్టో ధుష్య సర్వజ్ఞపీఠం। నిజయశగుకుతాయై నోపున మారనహేతోః॥ కతిచన వినివెశ్యా ధర్మశృంగాశ్రమాదౌ ముని రథ బదరీం స ప్రాప కైశ్చి త్స్వశిష్యైః ॥౧౪౭॥ ఇంద్రోపేంద్రప్రధానై స్త్రిదశపరివృఢై స్తూయమానః ప్రసూనై దివ్యై రభ్యర్చ్యమానః। సరసిరుహభువా దత్తహస్తావలంబః ॥ ఆరుహ్యోక్షాణ మగ్ర్యం ప్రకటితసుజటాజూటచంద్రావతంసః॥ శృణ్వ న్నాలోకశబ్దం సముదిత మృషిభి ర్ధామ నైజం ప్రతస్థే ॥౧౪౮॥ షాండవైష్వహితారెశప్రమితే శుభవత్సరే। శ్రావణే శితపంచమ్యాం సింహే సిద్ధో గురావయం ॥౧౪౯॥ ఇతి మఠామ్నాయచంద్రికా సమాప్తా॥

విద్యారణ్యచారిత్రసంగ్రహం.

శ్లో॥ త్రయీభాష్య ప్రకర్తాచ మాధవాఖ్యో యతీశ్వరః । అహమాదికవం శేస్మిన్ రుద్రసంఖ్యాకరే చవై॥ జాయతే ధృవమిత్యేవమ బ్రవీచ్ఛంకరో యతే । తస్మాత్కురుష్వ తద్భాష్యం యతిశ్రేష్ఠ మదాజ్ఞయా॥ శంకరస్య కటాక్షాచ్చ మత్కటాక్షాత్తపస్వతేః । త్రయీగతరహస్యార్థః సర్వాస్స్పష్టో భవిష్యతి॥ వేదార్థం యస్య కస్యాపి వాస్తవార్థం కలౌ యుగే । న భవిష్యతి సమ్యగ్వై తత్కురుష్వ మదాజ్ఞయా॥ పురా మాడనమిశ్రాఖ్యం ద్విజం బ్రహ్మాంశసంభవం । శాస్త్రవాదైర్వినిర్జిత్య సన్యాసంస్థాప్య భూతలే॥ తత్పత్నీం సరసాం వాణీం భారత్యాంశసముద్భవాం । వనదుర్గా మహామంత్రబలా దాకృష్య భూతలే॥ శ్రీమచ్ఛృంగగిరిక్షేత్రే పురా వాణ్యా పవిత్రితే । తుంగభద్రానదీతీరే శంకరో యతిశేఖరః॥ ఆకల్పం స్థాపయామాస స్థిరా భవ ఇతీరయన్ । ప్రతాపభానతీపీఠం యోగపీఠం చ తద్భవేత్॥ ప్రతాపభాంతీపీఠం నిర్మాణము యతిశేఖర । విరూపాక్షప్రదేశేస్మిన్ కురుష్వ చ మదాజ్ఞయా॥ శృంగేరిభట్ట

విపేంద్రం రేణుకాం స్థాపయస్వ చ। ప్రతాపభారతీపీఠం యోగపీఠం చ భాస్వరం॥ శృంగేరిభట్టవిప్రేంద్రో నిత్యం రక్షతి వై ధృవ మిత్యాదిప్రమాణములచే శ్రీమచ్ఛంకరాచార్యప్రభృతిపరసౌడవపురుషు లగువిద్యారణ్యుల వారు కల్యాది ౪ ౪౫ ౨ సంవత్సరములు కాగా ప్రజోత్పత్తిసంవత్సరములో శుభవీక్షిత శుభలగ్నమున తుంగభద్రానదీతీరమందు చిత్తులూరుగ్రామములో విష్ణుపునిభార్య యగులక్ష్మీదేవియందు సాక్షాన్నారాయణుండు మాధవనామముతో యవతరించి సమస్తవిద్యాపారంగతులయి ౬౫ సంవత్సరములు వయసు వచ్చువరకు గృహస్థుగా యుండి నలుగురుపుత్రులు ముగ్గురు పుత్రికలు గలిగి దారిద్ర్యదశతో యుండ భార్య యగు లక్ష్మీ భర్తయయినమాధవాచార్యులవద్దకు వచ్చి యీ దారిద్ర్యదశ యీసంతానముతో భరింపజాల నని దుఃఖముతో దేహత్యాగము చేయుదు నని నిష్ఠురముగ పలుకుటచే యీమాధవాచార్యులందు భయపడి నూరాదులతో నన్యరాజుల నేగొల్వజాలను గాన మహాలక్ష్మి నాశ్రయించి లక్ష్మీసంపన్నుడ నగుదు నని భార్యను సమాధానపఱచి తుంగభద్రాతీరసంస్థిత విరూపక్షేత్రమగుహంపిగ్రామసమీపమందు యరణ్యములో ఇష్ట

దేవతాతపస్సు నిరశనవ్రతముతో చేయుచుండ బుక్కు-
డనునొక గోపకుడు ప్రతినిత్యము క్షీరము లివ్వగ కొన్ని
దినములకు యాబుక్కు- డనుగొల్లవానికి మహాలక్ష్మి
ప్రత్యక్షమయి యీతపస్సు చేయుచున్న బ్రాహ్మణునకు
తపస్సిద్ధి యయినదిగాని యీజన్మలో లక్ష్మీప్రాప్తి
యోగము లేదనియు ముందుజన్మకు సకలసంపద
లిచ్చెదు ననియు నేనుచెప్పినట్లు నీవు చెప్పవలయు నని
చెప్ప నాగోపకుడు యామాధవునితో శృతపర్చగా
బహుఖిన్నుడై యీజన్మలో భార్యాపుత్రాదులతో
దారిద్ర్య మనుభవించుటకంటె తుర్యాశ్రమస్వీకారము
చేసినచో నిరతిశయ సుఖాస్పదమగు బ్రహ్మత్వము
నొందగల నని నిశ్చయించి యాతుర్యసన్యాస మొనరిం
చినపిమ్మట భారతీకృష్ణతీర్థులకడకుజని ౪౩౩౭ కల్యా
బ్దమందు క్రమసన్యాసప్రాప్తుడై యాశృంగగిరియందు
తద్దేవతారాధన మఠసంరక్షణకొరకు తనశిష్యు లగు
చంద్రశేఖరభారతుల నధిపతిగా యుంచి పిదపవిరూ
పాక్షక్షేత్రమునకు వచ్చి తపోనిష్ఠతో యుండగా దైవ
ప్రేరణచే సకలసంపద లప్రయత్నముగ వచ్చినను
గ్రహింపక యున్నచో • లక్ష్మీ సరస్వతులు ప్రత్యక్ష
మయి యనేకవరంబు లిచ్చుచు సకలసంపద లనుభవింప

చేసిరనియు ౧౨౬ వత్సరములు మఠాచార్యులుగా నుండి రనియు మాధవీయ్యాది గ్రంథములవలనను భారతీ। మా। మాధవసంవాదరూపక మగు రేణుకా తంత్రముయొక్క గ్రంథరచనలో పీఠమహిమానువర్ణన రూపక మగు 3౧-3౨-33 అధ్యాయములవల్లనున్ను విద్యారణ్యశిష్యనృసింహ్మభారతులచే రచియింపబడిన మాధవీయమందున్ను వివరింపఁబడి యున్నవి.

మఱియు పీఠస్థు లగుసన్యాసాశ్రమస్వీకారుల కున్ను, ఇతరయతులకున్ను యుండేఆహ్నికాదులు బాగుగ తెలియవుగాన మావద్ద ప్రస్తుతము యున్నంతవరకు మాధవీయ్యాదులు వ్రాయుచున్నారము. భారతీసంప్ర దాయముకున్ను ఇతరసన్యాససంప్రదాయములకున్ను, యున్న భేదములు యాగ్రంథములయందు కొంతమట్టుకు వివరించి యున్నవి. ఆహ్నికాదులు పూర్తిగ యున్నను ముద్రింపించుటకు మాకు కొన్నిసందియంబు లుండి ప్రస్తుతము ముద్రింపించలేదు.

ప్రస్తుత మీదేశమందుండు భారతీనామాంకితు లుగా నుండు సకలసన్యాసులు మాధవాచార్యగురు పరంపరలోనివారెగాని మరియొక పరంపరలోనివారు లేరు.

ఇక్కడ మాధవీయ్యము లోని పీఠమహిమానువర్ణ
నము వ్రాయుచున్నాము.

మాధవీయము.

పీఠమహిమానువర్ణనము.

వారణావనమీడేహం కారణం జగతాం స్థితేః ।
శరణం భక్తసంఘస్య కారణం సర్వసంపదాం ॥౧॥
వందే కుందేందుసంకాశాం ఇందీవరనిభేక్షణాం । వం
దారుజనతావంద్యాం నిత్యం తామింద్రిరాస్నుషాం॥౨॥
శంకరాచార్య మీడేహం కింకరాచార్య మాదరాత్ ।
యె హస్తామలకాచార్యపంకజాంఘ్ర్యాదయో భజన్॥౩॥
విద్యాశంకరశిష్యోహం నృసింహాఖ్యో యతీశ్వరః ।
భారతీసంప్రదాయశ్రీగురుచారిత్రకోవిదః ॥౪॥ కరోమి
భారతీపీఠసంప్రదాయం యథామతి । యథా శ్రుతం
యథా దృష్టం యథోక్తం దేశికోత్తమైః ॥౫॥ పురా
కలియుగే ఘోరే నరాః పాషండతాం గతాః । శ్రుత్యు
క్తాచారవిభ్రష్టాః నీచసేవాపరాయణాః ॥౬॥ రహితా
వేదశాస్త్రాదిపఠనైర్నాస్తికా శ్శ్రుతాః । వేదభిన్నార్థ
వక్తారః తాదృశాచారతత్పరాః ॥౭॥ నానామతాః ద్విజా

శూద్రాద్యా వ్యక్తిగా స్త్వ్యక్తసత్పథాః । తాన్ దృష్ట్వా
నారద శ్శీఘ్రం విష్ణులోకం జగామ సః ॥౮॥ తస్మిన్
సింహాసనే రమ్యే సుఖసంస్థం జనార్దనం । శ్రియా
భువా యుతం సమ్యఙ్నీలయా సేవితం విభుం ॥౯॥
శంఖచక్రగదాఖడ్గశార్ఙ్గకౌస్తుభభాస్వరం । వనమాలా
యుతం భాస్వత్కిరీటే నోపశోభితం ॥౧౦॥ శ్రీవత్సాంకం
రమానాథం హారకేయూరశోభితం । సేవితం గరుడే
నాథ సురేంద్రైశ్చోపశోభితం ॥౧౧॥ తుష్టావ పరయా
భక్త్యా శ్రీహరిం నారదో బహు । శ్రీహరి శ్చాపి సం
తుష్టో వాచం ప్రోవాచ నారదం ॥౧౨॥ తుష్టోహ
మద్య దేవర్షే వరం వరయ సువ్రత ॥నారదః॥ దేవ
దేవ హరే శ్రీమ న్నారాయణ నమోస్తు తే ॥౧౩॥
నాస్త్యన్య ద్వరణీయం మే త్వత్పదాంబుజసేవనాత్ ।
తథాపి ప్రార్థయే కించి చ్చిత్తే ధార్యం వచో మమ ॥౧౪॥
భవన్నామావళీం ప్రీత్యా మహాత్మ్యా క్వణయన్ ము
హుః । గచ్ఛన్ లోకాన్ మర్త్యలోకం గతోహం
కలించి ద్విభో ॥౧౫॥ తత్ర విప్రా న్దురాచారాన్
దృష్ట్వా విస్మితమానసః । త్వత్పాదకమలం ప్రాప్త శ్శర
ణ్యం శరణం సతాం ॥౧౬॥ వేదరక్షా త్వయా కార్యా
సన్మార్గ స్థాప్యతా మిహ । బ్రాహ్మణ్యం స్థాప్యతా

మద్య నృలోకే నృహరే త్వయా ॥౧౭॥ ఏవం సంప్రా
ర్థితో విష్ణు ర్నారదం ప్రత్యభావత॥విష్ణుః॥ దేవర్షే
వేదరక్షాం చ బ్రాహ్మణ్యస్థాపనం తథా ॥౧౮॥ కరో
మ్యేవ న సందేహః శృణు మద్వచనం మునే । సోహం
మాధవనామాద్య యతి ర్భూత్వా భువీశ్వరః ॥౧౯॥
వేదభాష్యం కరో మ్యద్య బ్రాహ్మణ్యం స్థాపయే
ధ్రువం । ఇత్యుక్తో నారద స్తుష్ట స్తదాజ్ఞాం శిరసా
వహన్ ॥౨౦॥ యయౌస్వస్థానము చ్చైస్తాంగాయ న్నా
మావళిం ముదా । తతో విష్ణు ర్మర్త్యలోకే తుంగభ
ద్రానదీతటే॥౨౧॥ గ్రామే శ్రీచిత్తులూర్యాఖ్యే కస్యచి
ద్వేదవేదినః । విప్రస్య విష్ణుగుప్తస్య లక్ష్మీనామ్న్యాం
సముద్భవః ॥౨౨॥ భార్యాయాం తత్కృతప్రాక్పుణ్యపా
కవశా ద్గతః । పుత్రత్వం పురుషశ్రేష్ఠో వేదరక్షాకృతే
భువి ॥౨౩॥ విష్ణుగుప్త స్తతో దృష్ట్వా పుత్రభూతం
హరిం తదా । చకార నామకరణం మాధవోయ మితీ
రయన్ ॥౨౪॥ కృతోపనయనం తస్య వేదవేదాంగ
సంతతేః । ఉపదేశం వివాహం చ చకార ముదితో
ద్విజః ॥౨౫॥ కదాచి ద్విష్ణుగుప్తోథ కాలధర్మశ్రితో
భవత్ । మాధవోపి తదా పారలౌకికం పితు రాద
రాత్ ॥౨౬॥ కృత్వా కర్మ యథాశాస్త్రం స్వపత్న్యా

తప ఆశ్రితః । గతే బహుతిథే కాలే తస్య పుత్రచతు
ష్టయం ॥౨౭॥ పుత్రీణాం త్రితయం చాపి జాత మస్య
మహాత్మనః॥ అధనా స్యాత్సతీ తస్య పుత్రపోషణ
దుఃఖితా ॥౨౮॥

త మువాచ సతీ దీనా తపస్విన మనిందితం । క్షు
త్తృష్ణాపీడితా పుత్రాః బాధంతే మాం ముహు
ర్ముహుః ॥౨౯॥ నాథ దీనదయాసింధో పాహి మాం
పాపకారిణీం । క్షుత్పీడార్తాపత్యదృష్ట్యా ర్మనస్తు మిచ్ఛా
మ్యమోదితా ॥౩౦॥ ఇతి భార్యావచశ్శ్రుత్వా మాధవో
భీతమానసః । విద్యయా తపసా చాపి జ్ఞానే నాకించ
నస్య మె ॥౩౧॥ కిం కార్యం తాం మహాలక్ష్మీం శరణం
యామి సాంప్రతం । ఇతి నిశ్చిత్య విపినం గతో దూరం
మహామనాః ॥౩౨॥ తుంగభద్రానదీతీరే తప స్తప్తుం
ప్రచక్రమే॥ తపస్యత స్తదా తస్య తత్సమీపస్థితో
నిశం ॥౩౩॥ గోపాలో భుక్కనా మాధ కశ్చిదత్యంత
ధార్మికః । దినెదినే పయఃకుంభం తదగ్రే దృష్టమాత్ర
కః ॥౩౪॥ స్థాపయ న్నతిభక్త్యాత్ర చరన్ బహుతిథిస్థితః।
మాధవోఽపి తపః కుర్వన్ మధ్యాహ్నే తత్పయోఘ
టం ॥౩౫॥ దృష్ట్వా సర్వం సమాదిష్టః తథైవ విహాతా
స్మరన్ । పీత్వా పయ శ్చకారాథ తపః ప్రత్యహ మాద

రాత్ ॥36॥ ఏవం బహుతిథే కాలే గతే పద్మాలయా తదా । కరుణార్ద్రహృదంభోజా దదౌ భుక్కస్య దర్శనం ॥37॥ అయి భుక్క వదస్వాద్య తపస్విన మిదం వచః । తపసాలం జన్మనీహ సంపత్ప్రాప్తే న తే యోగ్యతా ॥38॥ జన్మాంతరే ధ్రువం తుభ్యం దాస్యే సంపత్తి ముత్తమాం । ఇతి మా మాహ సా లక్ష్మీః యాం త్వం భావయసే హృది ॥39॥ ఇత్యుక్త్వాంతర్దధే లక్ష్మీః గోపాలం భుక్కనామకం । సోప్యేవ మూచివాన్ లక్ష్మీవచనం మునిసత్తమం ॥40॥ తచ్ఛ్రుత్వా వచనం విప్రో తప సాత్యంతదుఃఖితః । కిం గార్హస్థ్యేన మే రిక్తస్య మా ప్తస్య భూతలే ॥41॥ దారాపత్యాదిపోషో వా ఉత మోక్షోప్తిరస్తి వా । తస్మాదిదం త్యజామ్యద్య గార్హస్థ్య మతిగర్హితం ॥42॥ ఇతి నిశ్చిత్య విప్రేంద్రః పారివ్రజ్యం జగామ హ । పారివ్రజ్యం తదా గత్వా భారతీసాంప్రదాయకం ॥43॥ భారతీకృష్ణనామ్నాథ సహో వాక్యం యథావిధి । గృహీత్వాచార మధికం భారతీసంప్రదాయకం ॥44॥ తపః పూర్వం యథాపూర్వం తుంగభద్రానదీతటే । స్థితోభూ ద్యతివర్యోసౌ బ్రహ్మాభ్యాసపరాయణః ॥45॥ ఏతస్మిన్నేవ కాలేతు చంద్రసోమో మహీపతిః । అనపత్యో

మృత స్సూర్యవంశోత్థో భూమండలాధిపః ॥౪౬॥ తస్య రాజ్ఞః ప్రకృతయో విచిం త్యైవం వ చో బ్రువన్ । పరస్పరం సభామధ్యే రాజాభావా చ్చ దుంఖితాః ॥౪౭॥ అరాజక మిదం రాజ్య మభూ దస్మిన్ మహీపతేః । నారాజికే జనపదే స్థాతవ్యం బుద్ధిమత్తరైః ॥౪౮॥ రాజా పితా తథా మాతా రాజా బంధు స్సహృద్గురుః । అరాజిక మిదం రాజ్యం తమిస్రా సదృశం హి నః ॥౪౯॥ ఉపాయం కథ్యతాం శీఘ్రం రాజ్యస్థాపనకర్మణి । ఏవం తథా భాషమాణాః నిశ్చిత్యుః ప్రకృతీశ్వరాః ॥౫౦॥ స్వర్ణ కుంభం జలాపూర్ణం పుష్పమాలాం మనోహరాం । గజస్య దాపయామోద్య సోయం యమనుభిషించతి ॥౫౧॥ రాజా స్మాకం భవేత్సోయం ముష్కల స్సుకులోపి వా । ఏవం నిశ్చిత్య తే సర్వే చక్రు రేవం గజాధిపం ॥౫౨॥ సోపి సర్వాన్ విహాయైవ వస్త్రాలంకారభూషితాన్ । గత్వా నదీతటం తత్ర తపస్యంతం యతీశ్వరం ॥౫౩॥ ఉద్యద్భాసురసంకాశం ధృతకాషాయవాససం । కమండలుధరం శాంతం దండినం ముండినం తథా ॥౫౪॥ దృష్ట్వా కుంభోదకం మూర్ధ్ని నిధాయ పుష్పమాలికాం । కంఠే యతీశ్వర స్యైనం స్వస్మి న్నారోహ మున్నదా ॥౫౫॥ సర్వే

ప్రధానినో దృష్ట్వా హర్షా దత్యంతవిస్మితాః। రాజా స్మాక మయం నూనం సత్య మిత్య బ్రువన్ తదా ॥౫౬॥ యతి రువాచ భోభోప్రకృతయ స్సర్వే శృణ్వంతు వచనం మమ। నాహం రాజా భవిష్యామి యతి స్సన్య స్తసర్వకః ॥౫౭॥ శిఖోపవీతరహితః జటీ దండధరోపటుః। ముండీ సౌందర్యహీనోహం భవె ద్రాజా కథం ధ్రువం.॥౫౮॥ ప్రకృతయ ఊచుః। యథా తథా వా భవతు రాజా త్వం నాత్ర సంశయః। శక్తి ర్న మానుషీ యత్ర దైవ మేవ హి కారణం॥౫౯॥ దైవ దత్త స్త్వ మేవాస్య రాజా భవితు మర్హసి। అత స్సర్వ ప్రకారై స్త్వం రాజ్యం పాహి ప్రజాః ప్రభో॥౬౦॥ ఇతి ప్రకృతిభి స్సమ్యక్ ప్రార్థితోపి యతీశ్వరః। నాచ కాంక్షే తదా రాజ్యం స్వారాజ్యాభిరుచి స్తదా ॥౬౧॥ రాజ్యం చ న గృహీతస్య స్థితస్య కరుణానిధేః। లక్ష్మీ సరస్వతీ చోభా దదతు ర్దర్శనం తదా ॥౬౨॥ లక్ష్మీ సరస్వత్యా ఊచుః॥ యతే సాధుమతే వాక్య మావయో శ్శృణు నాపరం। దత్తపూర్వం వరం తేద్య జన్మాంతర ముపాగతం ॥౬౩॥ గృహాణ రాజ్యం సకలం భుంక్ష్వ భోగా న్యథేప్సితాన్। యతి రువాచ॥ మాతరౌ శృణు మే వాక్యం కాత రోస్మి భవాం

బుధైః ॥౬౪॥ యువాభ్యాం ధర్మవచనం కిం నోక్తం మయి కాతరే। గృహస్థధర్మో యతిషు కథం వా ఘటతే భువి ॥౬౫॥ యతిధర్మానహం వక్ష్యే శృణుతాన్మయి సాదరే। తీర్థాశ్రమవనారణ్యగిరిపర్వతసాగరాః ॥౬౬॥ సరస్వతీభారతీ చ పురీనామాని వై దశ। కుటీ చకో బహూదశ్చ హంసః పరమహంసకః ॥౬౭॥ చతుర్విధవిధా భేదా యతీనాం గదితాః పురా। చతుర్దశసు భేదేషు విప్రే ష్వష్టౌ ప్రకీర్తితాః ॥౬౮॥ ఇతరేషు చ వర్ణేషు షడ్భేదాః పరికీర్తితాః। వక్ష్యే విప్రస్థితాన్ భేదాన్ తత్తల్లక్షణసంయుతాన్ ॥౬౯॥ తీర్థాశ్రమో బహూదశ్చ కుటీచో హంస ఏవ చ। సరస్వతీపరో హంసో భారతీ చేతి నిర్ణితాః ॥౭౦॥ ఏకత్ర భిక్షా తీర్థానాం నిద్రా చాన్యత్ర నిత్యశః। స్వశాఖోపనిషజ్జాతం విష్ణోర్నామసహస్రకం ॥౭౧॥ శ్రీరుద్రప్రణవం చైవ నిత్య మావర్తయే ద్యతిః। దివాకరసహస్రాణ్యసంఖ్యయా ప్రణవం జపేత్ ॥౭౨॥ ఇతితీర్థలక్షణం॥

ఏకత్ర పంచదివసా న్నాశ్రమో భైక్ష మాచరేత్। నిద్రా తత్రైవ కర్తవ్యా తతో న్యత్ర వ్రజే ద్ధ్రువం ॥౭౩॥ గీతాపాఠాదికం సర్వం సమ మన్య త్త్వరా యథా। పక్షం బహూదకానాం తు కుటీచానాం తు

మాసకం ॥౨౮॥ పురగ్రామాదిరహితే తీరే హంసస్య సంస్థితిః । హంసానాం పరమానాం తు యదృచ్ఛా భైక్ష్య ముచ్యతే ॥౩౧॥ సప్తరాత్రం సరస్వత్యాః భిక్షా నిద్రాదికం స్మృతం । భారతా యతయ స్సర్వే యతీనాం గురవ స్స్మృతాః ॥౨౬॥ ద్విమాసం వా త్రిమాసం వా గ్రామే గ్రామే స్థితి స్స్మృతా । గీతాదిపాఠస్సు సర్వేషాం సమమేవ్రోదిత స్సదా ॥౨౩॥ భారతీనాం విశేషస్తు సర్వ మంత్రజప స్సదా । ఆదిత్యాదిషు భక్తి శ్చ తత్పూజా తన్నివేదనం ॥౨౮॥ ఏవంవిధాని కర్మాణి యతీనాం విహితాని హ ॥ నిషిద్ధధర్మా స్తు ॥ యానారోహ స్స్వర్ణ ధృతిః రజితాదిధృతి స్తథా ॥౨౯॥ శూద్రసంభాషణం రత్నరాంకవానాం చ ధారణం । కౌశేయధారణం స్మృత్వ గీతాదీనాం శృతి స్తథా ॥౩౦॥ ధనార్జనం గృహస్థానాం ధనాదీనాం చ దాతృతా । గజాశ్వారోహణం చైవ హీనజాతే శ్చ సంస్తుతిః ॥౩౧॥ ఏతే యతినిషిద్ధా వా ధర్మాశ్శృతివిగర్హితాః । విహితాకరణాచ్చైవ నిషిద్ధకరణా దపి ॥ యతి ర్నరక మాయాతి యావదాభూతసంప్లవం । ఏవం స్థితే రాజ్యభారం కథం ప్రోఢుం సముత్సహే ॥౩౩॥ తేఊచతుః । యతే సర్వం ధర్మజాతం త్వదుక్తం సత్యమేవహి । తథా ప్యాహార్య

రాజ్యభారో భవతా నాత్ర సంశయః ॥౮౪॥ ఉపాయ
స్తవ వక్ష్యేవః తథా కురు మహామతే। అస్మిన్ కలి
యుగే ప్రాప్తే బ్రాహ్మణా భిన్నమార్గగాః ॥౮౫॥
శ్రుత్యాచారం పరిత్యజ్య మిథ్యాచారం సమాశ్రితాః।
నానామతా నాస్తికాశ్చ పాషండాశ్శ్రుతిభేదకాః ॥౮౬॥
అత స్తేషాం తు రక్షార్థం బ్రాహ్మణ్యస్థాపనాయ చ।
పీఠం కురు మహాబుద్ధే సప్తసోపానమండితం ॥౮౭॥
మూలాధారసహస్రారపర్యంతాఖ్యంకురూత్తమ। మూ
లాధారే మహాదేవీం త్రిపురాం చ నివేశయ ॥౮౮॥
తత్సవ్యే దక్షిణే చైవ రమాం వాణీం న్యవేశయ।
స్వాధిష్ఠానే గురూన్సర్వాన్ సశిష్యాన్సన్నివేశయ ॥౮౯॥
మణిపూరే గణపతీ నష్టౌ తాన్నివేశయ। అనాహతే
హరే ర్భేదా న్నవతారా న్నివేశయ ॥౯౦॥ విశుద్ధాఖ్యే
మహాచక్రే సూర్యాన్ ద్వాదశ వేశయ। ఆజ్ఞా చక్రే
మాతృకానాం గణాన్ తాన్నివేశయ ॥౯౧॥ సహ
స్రారే చంద్రమౌళిం చక్రే తస్మిన్నివేశయ। నిర్మా
ణేవం పీఠరాజ్యం తస్య పూజాం సదా కురు ॥౯౨॥
దన్నై కాదశరుద్రేణ సహస్రశివనామభిః। శ్రీశివం పూజ
యే న్నిత్యం దవా భక్తిసమన్వితః ॥౯౩॥ శ్రీసూక్త
మంత్రసహిత ముపచారాం శ్చ షోడశ। కృత్వా శ్రీలలి

తా దేవ్యా నామసాహస్రపూజనం ॥౮౪॥ నానావిధాభి
ర్నైవేద్యై ద్రవ్యసంపద్భి రన్వితః । తతః పూజాం
సమాప్యైవం భిక్షాం కురు మహామతే ॥౮౫॥ భిక్షా
కాలె శిష్యజనైః పూజితో భక్తిసంయుతైః । త్వత్పాద
సలిలం తేషాం యశస్స్వర్గాదిసాధనం ॥౮౬॥ భిక్షా
నివేదితాన్నం కురు నిత్యం న చాన్యథా । శిష్యాణా
మపి సర్వేషాం కాంక్ష్య మన్నం నివేదయ ॥౮౭॥ జగ
న్నాథప్రసాదేన తుల్యం పీఠనివేదితం । కాంక్షణీయం
ప్రయత్నేన భుక్తిముక్తిఫలేప్సుభిః ॥౮౮॥ రాత్రౌ
పూజా ప్రకర్తవ్యా నవావరణసంయుతా । నృత్తగీతా
దికం స్వస్తివచనం చైవ కారయ ॥౮౯॥ దేవీబిరుద
వాక్యాని వేత్రహస్తైశ్చ వాచయ । శిష్యాణాం పంచ
దశ్యాది సదా బోధయ బోధయ ॥౯౦॥ ఏవం పూజాం
ప్రకుర్వాణో రాజ్యభారం వహానిశం । ఛత్రచామర
ముఖ్యాని బిరుదాదీని ధారయ ॥౯౧॥ దేవీరూపేణ
చాత్మానం సదా భావయ నాన్యథా । త్వయా ధృతాని
సర్వాణి దేవ్యాప్తేతి భావయ ॥౯౨॥ మండలాధీశ
చిహ్నాని ధారయాస్మన్మతానుగః । నిషిద్ధాని సమస్తాని
సామాన్యయతిగాన్యపి ॥౯౩॥ ఏవం త్వయా ప్రకర్త
వ్యం నాత్ర కార్యా విచారణా । ఏవం త్వయా కృతే

నిత్యం మోక్షహాని ర్నతే భవేత్ ॥౧౦౪॥ దోషం
విజ్ఞాయ విప్రాగ్రలిఖితా పత్రికా సుఖాత్ । బహి
ష్కారః ప్రకర్తవ్యః తత్తద్దోషానుసారతః ॥౧౦౫॥
పశ్చాత్తప్తో యది భవె ద్దోషీ దోషా త్తతః పునః ।
శ్రుత్వా తస్య యథా శాస్త్రం ప్రాయశ్చిత్తం చ కా
రయ ॥౧౦౬॥ న కార్పణ్యం దయా చాపి కురుష్వ సక
దాచన । దోషాదోషౌ యథాన్యాయం పరిశీల్య ద్విజా
తిభిః ॥౧౦౭॥ నిగ్రహానుగ్రహౌ కార్యౌ నాన్యథా
దోషభా గ్భవేత్ ॥౧౦౮॥ ఇతి శ్రీపరమహంసపరివ్రాజ
కాచార్యశ్రీవిద్యాశంకరశిష్యశ్రీనృసింహయతీంద్రవిరచి
తే మాధవీయే ప్రథమః పటలః ॥

శ్రీవిద్యారణ్యః॥ గురుపూజాం ప్రవక్ష్యామి శృణు
తాత్యంతభక్తితః । సర్వాసా మపి విద్యానాం మం
త్రాణా మఖిలాత్మనాం ॥౧॥ కారణం గురుభక్తిర్హి
సర్వశ్రేయఃప్రదాయినీ । గురుభక్తిర్వినా సర్వం నిష్ఫలం
భవతి ధ్రువం ॥౨॥ తస్మా దవశ్యం యత్నేన గురుభక్తో
భవే న్నరః । గురు బ్రహ్మా గురు ర్విష్ణు గురు
ర్దేవో మహేశ్వరః ॥౩॥ గురు స్సాక్షా త్పరంబ్రహ్మ
తస్మై శ్రీగురవే నమః । గురుః పితా గురు ర్మాతా
గురు ర్బంధు ర్గురు ర్ధనం ॥౪॥ గురుతో నాస్తి యత్కించి

త్తస్మాత్పూజ్య స్సదా గురుః । గురో శ్శ్రీకరుణామా
త్రిదా త్తస్య సకలాస్పదః ॥౫॥ పశ్యంతి క్షణమాత్రేణ
తమ స్సూర్యోదయే యథా । గురుం నారాయణం
జ్ఞాత్వా సర్వాభీష్టఫలప్రదం ॥౬॥ పూజయే త్పురుష
సూక్తేన సోపచారేణ భక్తితః ॥౭॥ పంచబ్రహ్మమహా
మంత్రై స్సూక్తవాక్యై రథాపివా । సంతోషయే
త్తతో వస్త్రై ర్ధనై రాభరణై ర్గురుం ॥౮॥ లోకస్యైతి
మహామంత్రే మహిమా యస్య వర్ణ్యతే । తత్తీర్థం శ్రీ
గురో ర్గ్రాహ్యం గురుభక్తిపరాయణైః ॥౯॥ పాదా
ప్రక్షాళ్య విధివ త్పూజాకాలే గురో స్సుధీః । తత్తీర్థం
పూజాయే న్మంత్రై స్సోపచారై శ్చ భక్తితః ॥౧౦॥
తత శ్శ్రీకరుణాసింధుం ప్రార్థయే చ్ఛ్రీగురో త్తమం ।
నమోనమ స్తే గురురాజ తుభ్యం । భవాబ్ధిసంతారణ
కారణాంఘ్రే । భవాగ్నితప్తం తవ పాదతీర్థం । ప్రథా
నతః పాహి పరం చ శిష్యం ॥౧౧॥ కాషాయకౌపీన
ధరాయ దండినే జ్ఞానప్రదీప స్ఫుటవిగ్రహాయ । జ్ఞానప్ర
దానో త్సుక సత్కటాక్షదీక్షాయ వందే మమ దేశి
కాయ ॥౧౨॥ భిక్షాప్రకారః॥ సంసారదావానలదహ్య
మానం । దోధూయమానం దురదృష్టవాతైః । ఋజ్వా
తికారుణ్యరసార్ద్రదృష్ట్యా మా ముద్ధ రాత్మీయకటాక్ష

దృష్ట్వా ॥౧౩॥ యత్కటాక్షప్రసాదేన మూకో భవతి పండితః । తం వందే శ్రీగురుం నిత్యం ఉత్తమజ్ఞానదాయినం ॥౧౪॥ స్మృత్వైవం శ్రీగురుం భక్త్యా సంప్రాప్యాస్య కృపారసం । తద్దత్తం తత్పదాంభోజక్షాళితం తీర్థముత్తమం ॥౧౫॥ ధారయేచ్ఛిరసా భక్త్యా గురుభక్తిపరాయణః । అవిద్యామూలనాశాయ జన్మకర్మనివృత్తయే ॥౧౬॥ జ్ఞానవైరాగ్యసిద్ధ్యర్థం గురుపాదోదకం పిబేత్ । ఏవం మంత్రం సముచ్చార్య పిబేత్తీర్థం సుభక్తితః ॥౧౭॥ భిక్షాప్రకారమాహ॥ పుండరీకాక్షమంత్రేణ గృహీత్వా గోమయం శుభం మండలం చతురశ్రం తు కుర్యాత్తద్భోజనస్థలే ॥౧౮॥ పునశ్చ ప్రోక్షయేచ్ఛుద్ధజలేన విధివన్నరః । పాలాశం కదళీం వాపి పాద్మం చ మధుపత్రకం ॥౧౯॥ పాత్రం సపత్రం విస్తీర్య ప్రోక్షయేదంభసా పునః । తతో హస్తోదకం దద్యాద్ధస్తే తస్య మహాత్మనః ॥౨౦॥ యతిహస్తే జలం దద్యాద్భైక్ష్యం దద్యాత్పునర్జలం । తద్భైక్ష్యం మేరుణా తుల్యం తజ్జలం సాగరోపమం ॥౨౧॥ తతో భిక్షా చ దాతవ్యా యథాశక్త్యాతిభక్తితః । తతః పదార్థానఖిలాన్ పాత్రే సంపరివేషయేత్ ॥౨౨॥ పరివేషణప్రకారః॥ ఆదావన్నం తతో భక్ష్యం పాయసం

వామపార్శ్వతః । తదాదిదక్షిణే తస్మిన్ శాకాన్ లేహ్యాని చిక్షిపేత్ ॥౨౩॥ తత స్సూపం ఘృతాపూర్ణం పాత్రం దక్షిణతో దిశేత్ । పరివేషం మెతేన ప్రకారేణ విధాయ చ ॥౨౪॥ తతో హస్తోదకం దద్యా దేదవేతి సముచ్చరన్ । పున స్తద్విష్టాన్ సర్వాం శ్చ పదార్థాన్ పరివేషయేత్ ॥౨౫॥ శ్రీవిష్ణో రర్పితం పూర్వం నిర్మాల్యం తులసీదళం । దద్యా చ్ఛ్రీ గురురాజస్య చరణార్థం మహీపతేః ॥౨౬॥ తదనుజ్ఞాం గృహీత్వాథ స్వయం భుంజీత నిశ్చలః॥ పితృమాతృగురూణాం హి పూజనం కథితం సమం ॥౨౭॥ తత్పూజాకరణా త్సత్యం నరో నిరయగో భవేత్ । ఇతి శ్రీవిద్యాశంకరశిష్యనృసింహ యతీంద్రవిరచితమాఘవీయే గురుపూజావిధి నామ త్రయోదశః పటలః॥

పీఠమహిమానువర్ణనము.

రేణుకాతంత్రే ఏకత్రింశోధ్యాయః.

భారతాంచయతీశైశ్చ కర్తవ్యం తు ప్రవక్ష్యతే । మంత్రపూతో మృద్వికారో ధార్య ఏవ కమండలుః॥౧

సప్తలింగో దృఢ స్స్నాత్వా దశార్ణ మనుమంత్రితః।
నారాయణాఖ్యదండ శ్చ యతిభి ర్ధార్యతే శ్శివైః ॥౨॥
రాత్రికాలం వినా దేవ సర్వదా ధార్య ఏవ హి। జప
కాలే వామభాగే స్నానే కూర్పరమధ్యగః ॥౩॥ భిక్షా
కాలే దక్షిణే చ స్థాతవ్యో దండ ఉత్తమః। జపభిక్షా
కాలయో శ్చ వామదక్షిణభాగయోః ॥౪॥ అష్టార్ణమం
త్రితో దేవ ప్రోక్ష ఇత్యార తస్థలే; శాట్యా వా ధావ
నం చాపి న్యస్య తస్మిన్ వినిక్షిపేత్ ॥౫॥ ధార్యతే ర్య
తిభి ర్దేవి దండలింగేషు సప్తసు। స్నానకాలసప్తమం
* ॥౬॥ త్రికాలే ప్రోక్షణం కార్యం నిత్యం మంత్రిత
వారిభిః। లింగాగ్రస్థాదికం వన్యం త్రివర్ణ మనుముచ్చ
రన్ ॥౭॥ హస్తా దాదాయ శిరసే త్రివారం ప్రోక్షయే
త్స్వతః। తత్స్నానా త్సర్వతీర్థేషు స్నానజం ఫల మ
శ్నుతే ॥౮॥ తత్ఫలా న్నోత్క మాప్నోతి నోచె త్స్నాన
రజన్మ చ। భాండస్నానేన తత్కర్మ నసిధ్యతి హరి
ప్రియే ॥౯॥ స్నానాభావా చ్చ దండస్య యతిత్వా ద్ధీ
యతే యతిః। తస్మా ద్భాండోదకస్నానం ప్రమాదా
దపి నాచరేత్ ॥౧౦॥ ఆచరే ద్యది మూఢాత్మా రౌర
వం నరకం వ్రజేత్। ఏతావానిహ విశేషో స్తి కూప
స్నానేషు సుందరి ॥౧౧॥ ద్వాదశాక్షరమంత్రేణ దండ

స్నానం తు కారయేత్॥ తన్మంత్రి ముచ్చరన్ మూర్ధ్ని ప్రోక్షయే ల్లింగవారిణా ॥౧౨॥ పంచార్ణమనునా బ్రహ్మమనునా చాభిమంత్రితం। కమండలుగతం తోయం క్షాళయే త్పాయుపాదయోః ॥౧౩॥ తథా చాచమనే దేవి గండూషే చ విధీయతే। పశ్చా త్స్నానమాత్రం చ పఠ న్తీరం సమావిశేత్ ॥౧౪॥ పశ్చా దాచమనం కార్య మోంకారేణైవ సుందరి। సర్వదాచమనం మాత్ర మోంకారేణైవ కారయేత్ ॥౧౫॥ భిక్షావిధి ర్భారతీనాం కథ్యతే హరిసుందరి। పంచావరణసంయుక్తం యంత్రపూజాం విధాయ చ ॥౧౬॥ శుభాగమోక్తమార్గేణ కాదిమంత్రిం సముచ్చరన్। సౌభాగ్యమిశ్రి మన్నం చ సూపవ్యంజనసంయుతం ॥౧౭॥ ప్రోక్షయిత్వాచ భారత్యై మంత్రరాజ్ఞే నివేదయేత్। తదన్నంతు గృహస్థైశ్చ భక్షితుం యోగ్యమేవ హి॥౧౮॥ తదన్నభక్షణా ద్దేవి సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే। తస్మా ద్గురో శ్చ భారత్యాః ప్రసాదం భక్షయేద్బుధః ॥౧౯॥ చతుర్వర్గఫలం దేవి ప్రాప్నోత్యేవ న సంశయః। గృహి కృతే మహా దేవి వర్తులాకారమండలె ॥౨౦॥ హస్తోదకం గృహస్థేన దత్తం నిత్యం యతీశ్వరః। త్రివర్ణమను

ముచ్చార్య త్రివారం ప్రోక్షయే త్తతః ॥౨౧॥ పాలాశ
మధుపర్ణాభ్యాం నిర్మితం భాజనం తు వా। కదలీజల
జాపత్రద్వయం వాపి పృథక్ పృథక్ ॥ ౨౨॥ గృహీపాప్ర
స్తారయే త్తత్ర మండలె తస్య చోపరి। తద్భాజన
గృహీదత్తం హస్తోదక మథోచ్చరన్ ॥౨౩॥ ప్రణవం
దశవారం చ నవవారం దశార్ణకం। వామహస్తాంగుళై
స్సర్వై మంత్రితం ప్రోక్షయే త్తతః ॥౨౪॥ భిక్షాం
కృత్వా యతి శ్శీఘ్రం హ స్తక్షాళన మాచరేత్। తత
శ్చ్యాతదళై ర్దంతధావనం చ కరోతు సః ॥౨౫॥
త్రికాలె దంతశోధ శ్చ త్రికాలె స్నాన ముత్తమం।
సర్వై ర్యతీశ్వరై స్సమ్యక్కార్య మేవ న సంశ
యః ॥౨౬॥ న కరోతి ద్వయం చైత ద్యతి ర్నరక
మేష్యతి। బాలాదిపాదుకాంతానాం మంత్రాణా ముత్త
మం జపం ॥౨౭॥ భారతై ర్యతిభిః కార్యం నిత్యమేవ
న సంశయః। ఓంకారజపమాత్రం తు అన్యేషాం తు॥
విధీయతె ॥౨౮॥ ప్రణవా దన్యమంత్రాణా మను
ష్ఠానం తు నాచరేత్। ఆచరే ద్యది మూఢాత్మా
రౌరవం నరకం వ్రజేత్ ॥౨౯॥ భారతీనాం యతీనాం
తు ధర్మ ఉక్త స్సనాతనః। ఇతరేషాం యతీనాం తు
ప్రణవే నైవ సువ్రత ॥౩౦॥ స్నానాదిసర్వకర్మాణి

కర్తవ్యాని న సంశయః ॥యతిః॥ పూర్వోక్తకర్మక ర్తాహం కథం రాజ్యం కరోమి తత్ ॥౩౧॥ వదస్వ దేవ దేవేశి భక్తానాం ప్రియకారిణి ॥ ఇతి శ్రీ రేణుకాతంత్రే మాధవశిష్యమలియాళయోగీంద్రవిరచిత మాధవలక్ష్మీ సంవాదో నామ ఏకత్రింశోధ్యాయః ॥

శ్రీ రేణుకాతంత్రే ద్వాత్రింశోధ్యాయః

శ్రీలక్ష్మీ రువాచ యతే మాధవయోగీంద్ర మహా భారతసత్తమ । త్వయోక్తం సర్వం సత్యం హి నాస్మి న్నర్థే తు సంశయః ॥౧॥ తథాపి వక్ష్యే సన్యాసిన్ మహాభారతసత్తమ । మయా యథోచ్యతే బ్రహ్మన్ తథా కురు న సంశయః ॥౨॥ కరోషి చేత్తథా త్వం హి తవ దోషో న విద్యతే । తత్ప్రకారస్తు సన్యాసిన్ వక్ష్యతే శృణు సాదరం॥౩॥ గజేంద్రారోహణం మాత్రం యతే కురు మదాజ్ఞయా । యానాదీనా మధిష్ఠానం న కర్తవ్యం కదాచన ॥౪॥ గజేంద్రారోహణే హేతుః వర్తతే వక్ష్యతే శృణు । మూర్ధాభిషిక్తపురుష శ్రేష్ఠాయ యతిశేఖర ॥౫॥ సింహాసనవతే బ్రహ్మ సృష్ట

వాన్ దంతి శేఖరం। మూర్ధాభిషిక్తా స్త్రివిధాః తథా సింహాసనం త్రిధా ॥౬॥ రాజ్యసింహాసనం చైవ భావ్యసింహాసనం తథా। మంత్రసింహాసనం చేతి త్రివిధం నిర్మితం పురా ॥౭॥ కృతరాజ్యాభిషేకశ్చ కృతసూత్రాభిషేచనం। పాదుకాంతాభిషేకశ్చ త్రిధా తే కథితా భువి ॥౮॥ భావ్యసింహాసనే చైవ మంత్రసింహాసనే తథా। సూత్రే తు పాదుకాయాశ్చ గురుభిస్త్వం తు సేచితః ॥౯॥ అతో మూర్ధాభిషిక్తస్త్వం గజారోహణ మాచర। యానారూఢం యతిం దృష్ట్వా సచేల స్నాన మాచరేత్ ॥౧౦॥ ఇత్యాది శాస్త్రసంసిద్ధో దోషో నాస్తి హి నాస్తి తే। తద్దోషస్తు యతిశ్రేష్ఠ త్వదన్యాశ్రమిణాం స్మృతః ॥౧౧॥ భారతీసంప్రదాయస్థయతిభ్యోన్యే యతీశ్వర। యానారూఢా భవే యుశ్చేత్ నరకం యాంతి వై ధృవం ॥౧౨॥ రోగార్తా యత యస్తేపి న కర్తవ్యం హి తచ్చ తైః। తద్దర్శనకృతాం నరాణాం స్నాన మేవ విధీయ్యతే ॥౧౩॥ రాజ్యభారం వహస్వాద్య మద్వాక్యా ద్యతిసత్తమ। స్థాపయ స్వాన్యపురుషం రాజ్యపాలనకర్మణి ॥౧౪॥ తేనైవ సర్వకార్యాణి కారయస్వ యతీశ్వర। న్యస్తభారో యతే త్వంహి భారతీజప మాచర ॥౧౫॥ ధనాది

వస్తుజాలాని తదధీనం కురుష్వ భో। తవాధీనం న కర్తవ్యం ప్రమదా ఽపి దద్ధనం ॥౧౬॥ అర్జనవ్యయకాలే తు జాగరూకో భవ స్వయం। రాజ్యభారానియుక్తానాం తత్తత్కర్మణి యోగినాం ॥౧౭॥ బ్రాహ్మణాదిజనానాం త్వం తద్ధనం వినియోజయ। శిష్యాణాం పాలనం చైవ రాజ్యపాలన మేవచ ॥౧౮॥ జాగరూకో గజారూఢః కురుశీఘ్ర మతంద్రితః। అజాగరూక స్సన్యాసిన్ త్వం చేచ్ఛిష్యధనాదికం ॥౧౯॥ వస్తుజాలం హరత్యేవ తత్తత్కర్మ నియోగినః। దినే దినేతు చైతేషాం తత్తత్కర్మ నియోగినాం ॥ ౨౦॥ సాయంకాలె పరీక్షా చ కర్తవ్యా చ త్వయా దృఢం। ఎవం కరోషి చె న్నిత్యం ధనం నైవ హరంతి తె॥ ౨౧॥ ధనాభావా త్సన్నిధానె నివసంతి న తె జనాః। భటాభావే రాజ్యరక్షా కథం వా సంభవిష్యతి ॥౨౨॥ తస్మా ద్ధనాదిసంరక్షా సమ్యక్కార్యా యతె త్వయా। పరెషాం పోషణార్థాయ ధనధాన్యాదిసంగ్రహః ॥౨౩॥ న దోషాయ భవత్యేవ భారతీసంప్రదాయినాం। ఇతరెషాం యతీనాం తు ధనార్జనసముద్భవః ॥౨౪॥ దోషోస్త్యేవ యతిశ్రేష్ఠ నాస్మిన్నర్థే తు సంశయః॥ యతిభి స్తైకార్యమేవద్వయం తచ్ఛ్రపక్ష్యతె ॥౨౫॥ భిక్షాశాటీపంచంకచ

తేషా మన్య న్నవిద్యతే। యతే మాధవీయోగీంద్ర
సర్వమంత్రవిశారద ॥ ౨౬॥ లక్ష్మీగణస్య మనునా
రాంకవం సర్వబిందుకం। వింశద్వారం మంత్రయిత్వా
స్వమూర్ధ్ని త్వం తు ధారయ ॥౨౭॥ దీక్షాకాలె పాదు
కాయాః త్వం చతుఃకలశోదకైః। మూర్ధాభిషిక్తో గురు
భిః యతిభి ర్ఘారశోత్తమైః ॥౨౮॥ ఉష్ణీషవర్జితో
మూర్ధా న స్థాతవ్యా యతిత్వయా। అంతశ్శాటీం
యోజయిత్వా రాంకవం త్వం తు ధారయ ॥౨౯॥
దీక్షాభావా త్పాదుకాయా ఇతరె యతయ స్తథా।
న ధారయంతి పీతాదిరాంకవాని యతీశ్వర ॥౩౦॥ ధార
ణా ద్దోష మాప్నుంతి హ్యర్థె స్మి న్నాత్ర సంశయః।
సప్తర్షి దేవతాకం చ సప్తసోపానమండితం ॥౩౧॥
మూలాధారాదిచక్రాఢ్యం కారయె త్పీఠ ముత్తమం।
తస్మి న్సింహాసనె దివ్యె జాంబూనదవిచిత్రితె ॥౩౨॥
దేవదారుమయీం దేవీం పంచావరణసంయుతాం।
భారతీం స్థాపయ స్త్వద్య మాం చైవ యతిశేఖర ॥౩౩॥
శుభాగమోక్తమార్గేణ సాయంకాలె దినెదినె।
పూజా కార్యా త్వయా సమ్యక్ తస్యా దేవ్యా స్తు
ముక్తిదా ॥౩౪॥ తత్పూజాసమయె భేరీఢక్కాపణవ
మర్దళాః। మృదంగప్రముఖా యోగ్యా వాదనీయ్యా

శ్చ వాజకైః ॥౩౫॥ కుహాళ్యకాపూరణీయాః ప్రయ
త్నేన తథా యతే। చామరాణాం చ పింఛానాం వీజనీ
యాశ్చ వాయునః ॥౩౬॥ వార స్త్రీభి శ్చ నాట్యాని
కర్తవ్యాని తథా యతే। దేవి ప్రభావసంపన్నం గానం
కర్తవ్యమేవ హి ॥౩౭॥ బహునాత్రికి ముక్తేన సమానేన
తు వక్ష్యతే। మహారాజస్య యావంతి సంతి చిహ్నాని
సర్వదా ॥౩౮॥ రజనీపరివృత్త్యాం తు కర్తవ్యో మంగళ
ధ్వనిః। సింహాకారా న్గజాకారా న్వీణాకారాం శ్చ
వర్తులాన్ ॥౩౯॥ సౌవర్ణాన్ రాజితా న్దండా న్ధారిణో
బ్రాహ్మణోత్తమాః। దేవీబిరుదవాక్యాని స్తోత్రాణ్యత్ర
మిళితానిచ ॥౪౦॥ పదేపదే వాచయంతు తదగ్రే కం
చుకాన్వితాః। యతే పంచాగమవిదా వేదవేదాంగ
శోభినా ॥౪౧॥ మహానీయసుసంపత్తిచారిణా విదుషా
భవాన్। పూజాకార ఇతవ్యాచ దేవీ దేవ్యా న సంశ
యః ॥౪౨॥ రాత్రిపూజా త్వయా కార్యా యతి శ్రేష్ఠ
న సంశయః। దేవ్యా మూలాదిమార్గేణ దివా కార్యా
త్వయార్చనా ॥౪౩॥ సహస్రారే యతిశ్రేష్ఠ షట్చక్రై
క్యవిధానతః। గజేంద్రారోహకాలే తు యతే దండం
త ముత్తమం ॥౪౪॥ షోడశాక్షరమంత్రేణ మంత్ర
యిత్వా చ వింశతిః। దండికే చ ప్రదాతవ్యం తేనాసీ

తన్యసేవ తత్ ॥౪౫॥ పునర్గ్రహణకాలే తు దశవా
రాభిమంత్రితం । తేన మంత్రేణ తం దండం ధారయే
చ్ఛ యతీశ్వర ॥౪౬॥ అన్యేషు సమయే ష్వేవ మ
యోక్తేన నైవ ధారయ । దండహీనో యతిః శీఘ్రం
యతిత్వాద్ధీయతే ధ్రువం ॥౪౭॥ ఏకాదికర్మకరణే యో
గ్యం చైకం ద్విజోత్తమం । నియుజ్య తేన కర్మాణి
కారయస్వ యతీశ్వర ॥౪౮॥ ఏకత్ర భిక్షాకరణే తవ
దోషో న విద్యతే । అన్యేషాం తు యతీనాం తు తద్దో
షః కథితః పురా ॥౪౯॥ పాదుకాంతాభిషిక్తాశ్చ భార
తీసంప్రదాయినః । పూర్ణామంత్రం పఠంత స్తే తద్దోషం
నాప్నువంతి హి ॥౫౦॥ విద్యాశంకరపూర్వస్య మఠియా
శస్య బ్రాహ్మణః । భారతీదేవతాయాశ్చ సమర్పణ
ధియా యతే ॥౫౧॥ త్వయోక్తాని మయోక్తాని కర్మాణి
చ సమాచర । కర్మాచరణదోష స్తు తవ నాస్తి మదా
జ్ఞయా ॥౫౨॥ బ్రహ్మభావనయా తిష్ఠ వేదభాష్యం చ
కారయ । త్రయీభాష్యప్రకర్తా చ మాధవాఖ్యో యతీ
శ్వరః ॥౫౩॥ అహమాదికవం శేస్మిన్ రుద్రసంఖ్యాకరే
చ వై । జాయతే గృవ మిత్యేవ మద్రపి చ్ఛంకరో
యతే ॥౫౪॥ తస్మాత్కురుష్వ తద్భాష్యం యతిశ్రేష్ఠ
మదాజ్ఞయా । శంకరస్య కటాక్షాచ్చ మత్కటాక్షా

త్సరస్వతేః ॥౫౫॥ త్రయీగతరహస్యార్థః సర్వం స్పష్టో
భవిష్యతి । వేదార్థం యస్య కస్యాపి వాస్తవార్థం కలౌ
యుగే ॥౫౬॥ న భవిష్యతి సమ్యగ్వై తతః కురుష్వ
మదాజ్ఞయా । పురా మండనమిశ్రాఖ్యం ద్విజం బ్రహ్మాం
శసంభవం ॥౫౭॥ శాస్త్రవాదై ర్వినిర్జిత్య సన్యాసం
స్థాప్య భూతలే । తత్పత్నీం సరసాం వాణీం భారత్యంశ
సముద్భవాం ॥౫౮॥ వనదుర్గామహామంత్రబలా దా
కృష్య భూతలే । శ్రీమచ్ఛృంగగిరిక్షేత్రే పురా వాణ్యా
పవిత్రితే ॥౫౯॥ తుంగభద్రాతీరగతే శంకరో యతిశే
ఖరః । ఆకల్పం స్థాపయామాస స్థిరాభవ ఇతీరయన్ ॥౬౦
ప్రతాపభారతీపీఠం యోగపీఠం చ తద్భవేత్ । ప్రభావ
భారతీపీఠం నిర్మాయ యతిశేఖర ॥౬౧॥ విరూపాక్ష
ప్రదేశేస్మిన్ కురుష్వ చ మదాజ్ఞయా । శృంగేరభట్ట
విప్రేంద్రీం రేణుకాం స్థాపయాద్య చ ॥౬౨॥ ప్రభావ
భారతీపీఠం యోగపీఠం చ భాస్వరం । శృంగేరిభట్ట
విప్రేంద్రో నిత్యం రక్షతి వై ధృవం ॥౬౩॥ ఇతి శ్రీ
రేణుకాతంత్రే మాధవశిష్యమళియాళయోగీంద్రకృతౌ
మాధవలక్ష్మీసంవాదో నామ ద్వాత్రింశోధ్యాయః॥

రేణుకాతంత్రే
త్రయస్త్రింశోఽధ్యాయః

మాధవోథ యతి శ్రీమాన్ రాజ్యపాలనకర్మ చ । భుక్త్వాద్వారేణ జాన న్నైవ త్రయీభాష్యం చకార సః ॥౧॥ త్రయీభాష్యం దర్శయితుం పరాశరసుతస్య చ । కాశీం జగామ శీఘ్రేణ శిష్యబృందసమాహితః॥౨॥ మధ్యమార్గే ఘటారణ్యే వటవృక్షనివాసినం । ఉచ్చైః పఠం తం వాక్యం చ గురుదత్తం దదర్శ సః ॥౩॥ తద్వాక్య స్యార్థ మతులం వాచయామాస మాధవః । యస్మా త్తస్మా దశ్రుతం చ తదాసౌ మాధవా ద్యతేః ॥౪॥ తద్వాక్య స్యార్థ మతులం శ్రుత్వా ప్రాహ తపోనిధిః । అహో పుణ్యాన్నశా దస్య శాపక్షయకరస్య చ ॥౫॥ చిరాజ్ఞాతం దర్శనం చ గురువాక్యాకరస్య చ। అవరుహ్య వటా చ్ఛీఘ్రం పాదౌ జగ్రాహ తస్య సః ॥౬॥ చతుర్ణాం పౌర్ణమాసీనాం ఫలం దాతవ్య ము చ్చరత్ । ముహుర్ముహుః పఠ న్నహ్యాం పౌర్ణమాసీచతుష్టయే ॥౭॥ మహానదీస్నానఫలం దాతవ్య మితి

తస్థివాన్ । శీఘ్రం దదౌ తత్ఫలం హి తస్మై విప్రవ
గ్రాయ సః ॥౮॥ తతః క్షీణబలో విప్రం విహాయ బ్రహ్మ
రాక్షసః । జగామ శీఘ్రం స్వం దేశం బ్రహ్మరాక్షస
మండితం ॥౯॥ ఆగతా భారతీ దేవీ విశిష్టవచనా త్తదా।
పున ర్వివేశ విప్రస్య దేహే మంత్రపవిత్రితే ॥౧౦॥
బ్రహ్మరాక్షస ముక్తోయం తస్మా త్క్షీణబలో భవత్ ।
బలం దాతవ్య మస్యేహ దేవీ ప్రాహేతి ఖే స్థితా॥౧౧॥
మాధవః॥ కేనైవ విధినా దేవి బలం దాతవ్య మస్య
చ । తద్వదస్వ మహాదేవి యది చే దస్తి తే
దయా ॥౧౨॥ భారతీ॥ యతే మాధవ యోగీంద్ర
వక్ష్యామి శృణు తత్వతః । చాతుర్మాస్యవ్రతం యో
గ్యం కరోషి యది మాధవ ॥౧౩॥ అయం విప్రోద్ధిత
శ్శీఘ్రం దేవత్వం ప్రాప్స్యతి ధ్రువం। నోచే దయం
యతి శ్రేష్ఠ స్థాస్య త్యేవం న సంశయః ॥౧౪॥ భారతీ
వాక్య మతులం శ్రుత్వా ప్రాహ యతీశ్వరః। యతీనాం
చ గృహస్థానాం చాతుర్మాస్యవ్రతం శుభం ॥౧౫॥
కర్తవ్య మితి శాస్త్రేషు వర్తతే పరమేశ్వరి। చాతు
ర్మాస్యవ్రతోత్పత్తిం తత్ప్రభావం వదస్వ హ ॥౧౬॥
భారతీ॥ పూర్వం నారాయణో దేవః శంఖచక్రగదా
ధరః । చతుర్విధమహాభూతసృష్టిం కర్తుం మవేక్షత॥౧౭

ప్రష్టుంతపత ఏత్యేవంవాగువాచాశరీరిణి । తచ్ఛ్రుత్వా ప్రాహగోవిందోతపఃకింవదమేఽప్యవై ॥౧౮॥ భారతీ॥ చాతుర్మాస్యవ్రతాఖ్యం చ తపః కురు సురాధిప । పశ్చాత్సృష్టిం చ వివిధాం కురు శీఘ్రం మదాజ్ఞయా ॥౧౯॥ నారాయణః॥ చాతుర్మాస్యవ్రతం కేన కర్తవ్యం విధినా వద॥ భారతీ॥ తద్ర్వ తస్య క్రమం వక్ష్యే సావధానమనా శ్శృణు ॥౨౦॥ చతుర్దశమహావిద్యాః నిర్గతాః పరమేశ్వరాత్ । తత్స్వరూపం మహాజ్ఞానం కథం స్యాద్వద మోక్షద ॥౨౧॥ ఇత్యూచుర్దేవదేవేశం బ్రహ్మాణం పరమేశ్వరం । విద్యావాక్యం తత శ్శ్రుత్వా ప్రాహ దేవోఽఖిలేశ్వరః ॥౨౨॥ మంత్రోపాసనయా విద్యా వేద్యోఽహం నాత్ర సంశయః॥ విద్యారణ్యః॥ తాని కాని చ మంత్రాణి నో వద సర్వాఖిలేశ్వర ॥ ౨౩॥ ఈశ్వరః॥ మహామంత్రస్వరూపం చ శృణుధ్వం వక్ష్యతే మాయా । గాయత్రీ చ మహావిద్యా బ్రహ్మతేజః ప్రదాయినీ ॥౨౪॥ దేవాదీనాం చ భూతానాం కారణం గతిరుచ్యతే । మత్స్వరూపా హి సా దేవీతత్స్వరూపాహ్యహం కళాః ॥౨౫॥ ప్రణవో మత్స్వరూపో హి ఏకాక్షరవిరాజితః । ఏతన్మంత్రద్వయం విద్యా బ్రహ్మజ్ఞానప్రదాయకం ॥౨౬॥ జ్ఞానా

నోన్నతస్య సిద్ధి స్స్యా న్నాస్మి న్మద్రే తు సంశయః ।
సర్వ మాయా స్తు సంజాతాః గాయత్ర్యాఖ్యమహా
మనోః ॥౨౭॥ శివాదిపంచ దేవానాం వాచకా మనవ
స్తథా । సంజాతాః ప్రణవా దేవ సర్వే సర్వఫలప్ర
దాః ॥౨౮॥ శైవాదిపంచతంత్రేభ్యః సప్తకోటిసుసం
ఖ్యకాః । మనవ స్తు తదా జాతాః సర్వకామ్యఫల
ప్రదాః ॥౨౯॥ ప్రణవం తు వినా సర్వే గాయత్ర్యా
దిమనూ త్తమాః । బ్రహ్మచర్యాద్యాశ్రమస్థైః జపనీ
యా స్త్రిభి ర్యతే ॥౩౦॥ భారతీసంప్రదాయస్థై భ్గార
తై ర్యతిపాలకైః । గాయత్రీం తు వినా యోగ్యాః పం
చదశ్యాదిమంత్రకాః ॥౩౧॥ జప్యం ప్రణవమంత్రం తు
జ్ఞానమార్గప్రదాయకం । చాతుర్మాస్యే విశేషేణ కా
రయే చ్చ కరోతి యః ॥౩౨॥ యతి శ్శీఘ్రం ముక్తి
గతిం గమిష్యతి న సంశయః । తదన్యై ర్యతిభి స్సమ్యక్
జప్యః ప్రణవ మేవ హి ॥౩౩॥ అన్యమంత్రజపం విద్వా
న కర్తవ్యం కదాచన । అచరే ద్యది మూఢాత్మా రౌ
రవం నరకం వ్రజేత్ ॥౩౪॥ చాతుర్మాస్యవ్రతం యో
గ్యం సర్వమంత్రప్రసాదకం । ఆషాఢశుద్ధపౌర్ణమాస్యా
మారంభం కార్య మేవ హి ॥౩౫॥ కార్తికశుద్ధపౌర్ణ

మ్యాం సమాప్తి స్తస్య ఘణ్యతే। ఆషాఢశుద్ధపౌర్ణ
మ్యాం విధినా క్షౌరకర్మ చ ॥౩౬॥ స్నానాదికం చ
కృత్వాథ పీఠసామీప్య మాగతః। వ్యాసపూజా తతః
కార్యా జ్ఞానమోక్షప్రదాయినీ ॥౩౭॥ బాలా పంచదశీ
విద్యా షోడశీ చ పరా తథా। పాదుకా చ షడామ్నా
యాః శ్రీమత్సప్తశతీ తథా ॥౩౮॥ పంచదేవమహామం
త్రా। స్తథా వేదచతుష్టయం। దశోపనిషద శ్చైవ వ్యా
ససూత్రాణి తాని చ ॥౩౯॥ ఏతేషాం చ జపారంభం
కుర్యాద్వా కారయే ద్యతిః। నవరాత్రివ్రతం త్వేవం
కర్తవ్యం నాత్ర సంశయః ॥౪౦॥ సర్వదా పీఠసాన్నిధ్యే
శ్రీమత్సప్తశతీం తథా। షోడశీ చ షడామ్నాయాః
నామసాహస్ర ముత్తమం ॥౪౧॥ తేషాం జపం తు
కర్తవ్యం తస్మా న్మోక్ష మవాప్నుయాత్। ఏతేషాం
తు జపాభావే దేవీ నిర్గచ్ఛతి ధ్రువం ॥౪౨॥ దేవ్యభావే
ద్యతి శ్శీఘ్రం నరకం యాతి వై ధ్రువం। తస్మాత్సర్వ
ప్రయత్నేన తజ్జపం కార్య మేవ హి ॥౪౩॥ తజ్జపాత్పర
మేశాని తుష్టా భవతి సర్వదా। పఠే ద్వై శ్రుతివాక్యాని
యతిమాసాదకం జపన్ ॥౪౪॥ చాతుర్మాస్యవ్రతం
సమ్యక్ మాసద్వయ మతంద్రితః। కర్తవ్యం వ్రత మ
త్యంతం నాస్మి న్నథే తు సంశయః ॥౪౫॥ తత్ప

క్షేత్రే మహాదేవ్యాః పున స్సంకల్పపూర్వకం । నవరా
త్రివ్రతారంభః కార్య ఏవ న సంశయః ||౪౬|| చాతు
ర్మాస్యవ్రతారంభః కర్తవ్యో గృహిభి స్సదా । ప్రణ
వంతు వినా విద్యాః జప్యా స్సర్వా మనూత్తమాః||౪౭||
నవరాత్రివ్రతం చైవ గృహిభిః కార్య మేవ హి । తత్ర
స్మంత్రజపా చ్ఛీఘ్రం చతుర్వర్గం లభంతి తే ||౪౮||
చాతుర్మాస్యవ్రతం త్వేవం విద్వద్భ్యో బ్రహ్మణా పురా ।
కథితో౽చ్యుతయోగీంద్ర వ్రతం చైత దనుత్తమం||౪౯||
కర్తవ్యా లోకసృష్టి శ్చ పశ్చా న్నాస్మి న్న సంశయః ।
వ్రతం కృత్వాథ యోగీంద్ర మహానియమపూర్వ
కం ||౫౦|| అకాలోద్భూతసృష్టిం చ హరీశాది ర్వినా
శుభాం । తద్వ్రతం మాధవయతే కురు శీఘ్రం ప్రయ
త్నతః ||౫౧|| తద్వ్రతస్య చ మాహాత్మ్యం శ్రుత్వా
విప్రో ద్ధితో౽భవత్ । శ్రుత్వా సరస్వతీవాక్యం మాధవో
యతిసత్తమః ||౫౨|| అకరో ద్వ్రత మత్యంతం మహా
నియమపూర్వకం । నభోమాసే పౌర్ణమాస్యా ముద్ధితో
భూ ద్ద్విజోత్తమః||౫౩|| శేషమాసత్రయాంతే తు దే
వత్వం ప్రాప్నువా న్పరం । వసిష్ఠవచనా దేవ తద్దేహే
ప్రవివేశ సా ||౫౪|| శృంగేరిభట్టవిప్రో౽పి యతిత్వం ప్రాప్త
వాం స్తతః । మళయాళబ్రహ్మసంజ్ఞా యతి స్సార్వసను

ప్రభః ॥౫౫॥ భారత్యా బ్రహ్మలోకం తు గమనేచ్ఛో
భవ త్తదా । ఆకాశమార్గం గచ్ఛంతం బ్రహ్మభూతం
విరాగిణం ॥౫౬॥ శృంగేరిభట్టం భారత్యా సహితం
దేవరూపిణం । సవాంతరీమహామంత్రిబలా దాకృష్య
మాధవః ॥౫౭॥ స్వపీఠే స్థాపయామాస దేవ్యగ్రే హ్యాది
చక్రకే । ఇత్యుక్త్వా చ తదా సోపి హ్యేకల్పం సుస్థిరో
భవ ॥౫౮॥ తదా దేవీ ప్రసన్నా సా వాక్య మేత
దువాచ హ । జ్యేష్టమాసే పౌర్ణమాస్యాం పతితోఽయం
ద్విజో త్తమః ॥౫౯॥ త్వత్ప్రభావా దుద్ధిత శ్చ బభూవ
ఋషిస త్తమః । దేవత్వం ప్రా ప్తవా న్పశ్చాత్తాసిత శ్చ
త్వ యాధునా ॥౬౦॥ పీఠస్య తే చ సంరక్షాం ఛాత్ర
వర్గస్య సర్వదా । సర్వావస్థాసు యోగీంద్రః కరోత్యేవ
న సంశయః ॥౬౧॥ పరమంత్రప్రయోగాదిభయం నాస్తి
హి నా సిహి । జ్యేష్టమాసే తు పౌర్ణమ్యాం తస్యా
రాధన ముత్తమం ॥౬౨॥ యతే త్వయా ప్రక ర్తవ్యం
త్వచ్ఛిష్యై ర్నాత్ర సంశయః । శివదేవాలయానాం చ
షష్ట్యుత్తరశతత్రయం ॥౬౩॥ వేదాగమో క్తమార్గేణ
స్థాపకస్య గురో స్తదా । భారతీసాంప్రదాయజ్ఞ శంక
రస్య యతే స్తథా ॥౬౪॥ తదారాధనం చైత్రమాసే
పౌర్ణమ్యాం కార్య మేవ హి । తన్నామోచ్చారణా

దేవ సర్వత్ర జయ మావహేత్ ॥౬౫॥ శ్రీమత్పరమ హంసాదిశతవాక్యాని వాచయేత్ । పీఠస్య సన్నిధా వేవ దేవీసంతుష్టహేతవే ॥౬౬॥ పీఠాభావస్థలే యోగిన్ వాచయే దాత్మసన్నిధౌ । వాక్యాని దోష మాయాంతి యతయో నాత్ర సంశయః ॥౬౭॥ మాధవః॥ కథం హి పీఠనిర్మాణం కర్తవ్యం చ మయా రమే । కో వా శృంగేరిభట్టార్యో రేణుకా వా వదస్వ మె ॥౬౮॥ తయోః శ్చ పూజనం దేవి కిమర్థం కార్య మేవ హి। లక్ష్మీః॥ యతే మాధవ తద్వార్తాం వక్ష్యేహం శృణు సాదరః ॥౬౯॥ శ్రీరామదాసగృహిణీ భారతీశాపతః పురా । శృంగేరిభట్టసర్వజ్ఞో బ్రహ్మరక్ష స్త్వ మాపనః ॥౭౦॥ తచ్ఛాపమోక్షణం నూనం త్వదీధీన మభూద్యతే। దండకారణ్యమధ్యస్థే ఘటారణ్యవటె ద్విజః॥౭౧॥ స్థిత స్సద్గురువాక్యం చ సంస్మరన్ సర్వదా యతే త్రియామాభావఙ్గచ కృత్వాథ వ్యాసదర్శనలాలసః॥౭౨॥ కాశీం గమిష్య న్మార్గస్య మధ్యే తం దర్శయిష్యసి॥ శాపస్య మోక్షణం కృత్వా భారతీభాజనం ద్విజః ॥౭౩। పీఠే చతుర్థసోపానె స్థాపయస్వ యతీశ్వర । కురుజాంగలభూమిస్థపురగార్హ్యకూ త్స్వతేజసా॥౭౪॥ దహంతీం రేణుకాం దృష్ట్వా శంకరో యతిశేఖరః । ప్రశాం

తిం గమయామాస స్వసామర్థ్యా ద్యతీశ్వరః ॥౨౫॥
యతినా మాధవే నైవ తవపూజా భవిష్యతి। ఉవాచ
శంకరః పూర్వం తస్మా త్త్వం పూజ యాద్య
వై ॥౨౬॥ పీఠే చ దేవతాన్యాసో వక్ష్యతే శృణు
మాధవ। మూలాధారస్వరూపే చ సోపానే ప్రథమా
యతే ॥౨౭॥ స్థాపయస్వ సరస్వత్యా యంత్రం ద్వావే
భసంయుతం। దక్షిణే మా ముత్తరే తు శక్తిం సం
స్థాప్య మధ్యమే ॥౨౮॥ స్వాధిష్ఠానస్వరూపే చ సోపానే
తు ద్వితీయకే। నారాయణముఖా న్యోగ్యాన్ గురూ
న్స్థాపయ శాస్త్రతః ॥౨౯॥ నారాయణం పద్మభువం
వసిష్ఠం శక్తి మేవ చ। పరాశరం చ వ్యాసం చ శుకం
గౌడపదం తథా ॥౩౦॥ తథా గోవిందయోగీంద్రం శంక
రాచార్య మేవ చ। తథా వై పద్మపాదం చ హస్తా
మలక మేవ చ ॥౩౧॥ తథైవ త్రోటకాచార్యం వార్తి
కాచార్య మేవ చ। దత్తాత్రేయం చ దూర్వాసం స్వ
గురుంచ యథాక్రమం ॥౩౨॥ మణిపూరస్వరూపే చ
సోపానే చ తృతీయకే। షడ్విధా గ్గణనాథాం శ్చ
స్థాపయస్వ యతీశ్వర ॥౩౩॥ లక్ష్మీం గణపతిం చైవ
శ్రీసిద్ధిగణనాయకం। కుమారగణనాథంచ నవనీతవినా
యకం ॥౩౪॥ శ్రీదుండిగణనాథం చ హారిద్రగణనా

యకం । క్రమేణ స్థాపయస్వాద్య భారతీసంప్రదాయక ॥౮౫॥ అన్యా న్గణపతీన్ సర్వాన్ స్థాపయస్వ యతీశ్వర । అనాహతస్వరూపే తు సోపానే తు చతుర్థకే ॥౮౬॥ మత్స్యాదిభేదా న్విష్ణో శ్చ స్థాపయస్వ యతీశ్వర । విశుద్ధచక్రరూపే చ సోపానే పంచమే తథా ॥౮౭॥ ఆదిత్యా న్ద్వాదశాన్ సమ్యక్ స్థాపయస్వ యతీశ్వర । ఆజ్ఞేయచక్రరూపే చ షష్ఠసోపానమండలే ॥౮౮॥ అంబికా మష్టధా భిన్నాం స్థాపయస్వ యతీశ్వర । సహస్రారస్వరూపే చ సప్తసోపానమండలే ॥౮౯॥ సరస్వతీం మహేశం చ రేణుకాం స్థాపయాద్య వై । ఏవం హి పీఠనిర్మాణం కర్తవ్యం యతిశేఖర ॥౯౦॥ దేవతానాం చ కర్తవ్యా పూజా మంత్రవిధానతః । ప్రధానభూతాం దేవీం చ భారతీం సర్వకామదాం ॥౯౧॥ శుభాగమోక్తమార్గేణ పూజయస్వ నిరంతరం । శ్రీమత్సప్తశతీమంత్రపారాయణ మనుత్తమం ॥౯౨॥ మహావిద్యాజపం చైవ షడామ్నాయజపం తథా । లలితానామసాహస్రజపం యతివరోత్తమ ॥౯౩॥ ఏతాని నిత్యం దేవ్యగ్రే కర్తవ్యాని చ మాంత్రికైః । ఏతేషాం జపమాత్రేణ ప్రత్యక్షా సా భవిష్యతి ॥౯౪॥ అంతర్హితా సా భవితా తజ్జపాభావ

తో యతే । తస్మా త్కారయితవ్యాని త్వయా తాని
న సంశయః ॥౯౫॥ మదుక్తమార్గా న్నిత్యం చేత్
కరోషి యతిశేఖర । మోక్షు మాప్నోతి శీఘ్రం హి
నాస్మి న్నర్థే తు సంశయః ॥౯౬॥ మదాజ్ఞయా యతి
శ్రేష్ఠ రాజ్యం కురు న సంశయః । అవాం భవతాం
ప్రత్యక్షే పునః పీఠే వినిర్మితే ॥౯౭॥ ఇత్యేవ ముక్త్వా
లక్ష్మీశ్చ వాణీ చాంతర్హితే తథా । అంగీచకార
రాజ్యం చ మాధవో మాధవ యతీశ్వరః ॥౯౮॥ న్యస్తవాన్
బుక్కగోపాలం రాజ్యపాలనకర్మణి । తత్తత్కర్మను
విప్రాదీన్ నియుజ్య పురుషాన్ వరాన్ ॥౯౯॥ భారతీం
పూజయ న్నిత్యం స్వయం తూష్ణీ మతిష్ఠత్ ॥ ఇతి శ్రీ
రేణుకాతంత్రే మాధవశిష్యమళయాళయోగీంద్రవిర
చితే మాధవలక్ష్మీసంవాదో నామ త్రయస్త్రింశో
ధ్యాయః ॥

శంకరవిజయవిలాసే

శ్రీమఠం తత్ర నిర్మాయ విద్యాపీఠ మచీక్లృపత్ ।
చతు ష్వేకం పావదూకం సురేశాచార్య మగ్రి
మం ॥ ౧॥ బ్రహ్మవిద్యావరిష్ఠం తం తత్పీఠే వినివేశ్య

సః। ఆజిజ్ఞప త్సురేశార్య మిత్థం దేశికపుంగవః ॥33॥
య స్త్వద్వైతమతే స్థిత్వా భారతీపీఠనిందకః। స యాతి
నరకం ఘోరం యావ దాభూతసంప్లవం ॥34॥ ఆసేతు
హిమవచ్ఛైలం సదాచారాన్ విచారయ। యత్ర స్ఖలతి
యః కో వా విప్ర స్తం శిక్ష యాధికం ॥35॥ సంప్ర
దాయాన్ దశైవైతాన్ శిష్యే ష్వారచయ స్వతః।
తీర్థాశ్రమవనారణ్యగిరిపర్వతసాగరాః ॥36॥ సరస్వతీ
భారతీ చ పురీత్యేతే దశైవ హి। శివా త్రిమా
త్సమాయాతం చంద్రమౌళీశ్వరం పరం ॥37॥ రత్న
గర్భం గణపతిం పూజయేతి దదౌ ముదా। కారయా
మాస తేనైవ స్వీయభాష్యార్థవార్తికం ॥38॥ సవిధ
నివస న్నేవ శబ్దో నవపంచ చ। వాగ్దేవ్యాః పూజనం
కుర్వ న్న్యవస త్తత్ర తన్మతే ॥39॥ మలహానికరం దేవం
ప్రత్యహం పూజయ న్సుధీః। తుంగభద్రాతరంగాంభః
సమాలోకనకౌతుకీ ॥40॥ శంకరాచార్యవ ర్యోసౌ
పద్మపాదాదిభి ర్వృతః। మహోత్సవా న్గిరాం దేవ్యాః
కారయామాస భూరిశః ॥41॥ భూసురా నపి శాస్త్ర
జ్ఞాన్ సహ తేనైవ సంగతాన్। వాగ్దేవీపూజనా
యాసే నివేశ్య బహుశః పయూన్ ॥42॥ సురేశ్వరార్యో
శిశూత్సాం కర్తు మత్యంతపండితాన్। సురేశ్వరార్యభగ

వాన్ ప్రకాశయతు సర్వతః ॥౪౩॥ శుద్ధాద్వైతం పరం నిత్యం నిగృహ్య న్యసన్మతాంతరం। యావత్సన్యాసినాం ధర్మాన్ విచారయ విచక్షణ ॥౪౪॥ ఇతి దత్వా వరం తస్మై సురేశాయ చ దేశికః। పూర్వస్యాం భైరవం దేవ ముత్తరస్యాం చ కాళికాం ॥౪౫॥ దక్షిణస్యాం మహాదుర్గాం ప్రతీచ్యాం దిశి మారుతిం। దేవ్యాశ్చ పరి తోత్యుగ్రాం దుష్టనిగ్రహ హేతవే ॥౪౬॥ నిధాస్య తోటకాద్యైశ్చ సైర్నిర్గంతు ముపచక్రమె। తదాత్వే వీరశైవేన తద్దేశపరిపాలినా ॥౪౭॥ భూయోపి వందితో భక్త్యా శంకరాచార్యదేశికః। ఉత్కోచాన్ బహుళో దత్వా సైన్యస్య ససుహృజ్జనః ॥౪౮॥ కృతాంజలిపుట స్థావె కాగ్రకృతమానసః। త మూచె శంకరాచార్యో వీరశైవ మహీపతిం ॥౪౯॥ త్వం రాజా సర్వధర్మాణాం పరిపాలయితా భువి। వాగ్దేవతాం శ్రీమతేంద్రం సురెశాచార్యమన్వహం ॥౫౦॥ విచారయ సుఖీనిత్యం సహ పుత్రైసుహృజ్జనైః ఇత్యాశిషో వితీర్యాస్మై వీరశైవ మహీభుజె ॥౫౧॥ ఇతిశంకరవిజయవిలాసే చతుర్వింశో ధ్యాయోవర్ణితం ॥

రేణుకాతంత్రం సమాప్తమ్.